

I Primiro Surat-na Si Pablo

Pada'iray Si Mga Taga

Corinto

Pagbulig Pagsabot Sito Surat

I magsurat sito, iya si apostol Pablo (1:1-2; 16:2). Kulawin na hamok ari si pahina 394 pagpasayod si bug'os pagka'a-na si Pablo. Ka'urugan i mag'isip nga agsurat-nay to ngan 55 AD (mga 25 anyos kahuman abanhaw si Jesus) ngan hinapus-tapos na i tallo ta'on pag'istar-na ari si syudad Efeso (16:5-9; Buhat 20:31) si katallo bisis pagbiyahi-na pagpasamwak. Agsurat-nay to para si manniniripon pag'ampo' ari si syudad Corinto (1:2).

Sinan mga panahon, yaynan syudad i pangnagagihan-na si dimu'an nigosyo tikang Italia pati' Espana si banda katundan pada'iray si Asia, Fenicia pati' Ehipto si banda sirangan. I mga a'a ari si Corinto agparapangampo' si pala'in-la'in diyos. Addangan si nag'ampu'an-na mga iya si Aprodita, nga magparapanginano kuno' si ka'abunda-na si tinanum-na si mga a'a. Kundi' yaynan diyos agkinahanglan nga nagpalipay pina'agi si pag'ururubay-na si magparapangampo' si iya, sanglit iya nagkilala bilang diyos nga hangol si gugma'. Tungod sinan, ari si templu-na si Aprodita, aniya' gayod mga danda magsirbisyo pagpabayad si mga puhu'-na para si bisan say lallaha nga aruyag nga ag'abunda i mga tinanum-na.

Pariho si bisan ay syudada nga sintro si nigosyo, i Corinto ahimo liwat sintro si pala'in-la'in malaw'ay binuhatan labihan na kay ato sito syudad, i pagbayad si danda ahimo buruhaton nga kinahanglanon kuno' si pag'ampu'-na mga iya. Sanglit ahimo pasangilan i pag'ampo' pagbuhat si mga malaw'ay. Si da'inan kamutangan, ma'in urusahon nga aniya' paluwa' pala'in-la'in prublima si mga Kristiyano ari.

Agsurat sito si Pablo tungod si mga sakarawat-na sumat hi'unong si kamutangan-na si manniniripon pag'ampo' ari si Corinto. Aniya' tikang si panimalay-na si Cleo magpamisita si iya ngan magsumat nga aniya' kuno' mga paraki-paki mismo si mga iya maghururuwang (1:11). Aniya' liwat magpansumat hi'unong si addangan nga huwang si mga manniniripon pag'ampo' nga abawa si

sala' pag'ubay si sasindakan-na (kapitulo 5) pati' nga aniya' si mga iya nga ga'i agsisarabutay (kapitulo 6).

Bali kaklarado nga ga'i agpaketuttot si tama' buhat i mga magpanutu'o ari si Corinto (5:9-10). Agsagda si Pablo si mga iya nga kinahanglan mga iya ga'i agkumpurmi si mga a'a nga agparapan'ubay si mga sasindakan-na (5:9). Tungod kay ga'i mga iya agpakesabot, agpasayod iya kon say i nagtukuy-na (5:10-11) ngan kon ay i angay dayon nagbuhat si da'inan klasi a'a (5:3-5,13). Pwira pa sinan, i magpamisita si Pablo agbawa liwat surat tikang si manniniripon pag'ampo' ari si Corinto pagpalako si waydung-na hi'unong si pala'in-la'in kamutangan: I pagdangallahan o i ga'i pag'alla (kapitulo 7), i mga pagkakan nga human na nagpahalad si mga diyus-diyos (kapitulo 8), i mga espirituhanonabilidad (kapitulo 12), i pagkulikta si amot para si mga kabugtu'an si pagtu'o (16:1-3).

Aniya' tallo katuyu'an-na si Pablo pagsurat sito. I primiro, iya i pagwaydong pati' pagpabaskog gihapon si manniniripon pag'ampo' tungod si pala'in-la'in pangundi'an-na: I pagsu'it hi'unong si ga'i paghirimyon (1:10-4:21), i mga malaw'ay buhat (kapitulo 5; 6:12-20), i kaso sallod si magbururugo' si pagtu'o (6:1-8) pati' i ga'i pagbuwan unra si kabatasanan pagkakan pag'intom si Ginu'o (11:17-34). I kaduwa katuyu'an-na pagsurat sito, iya i pagsu'it si ma'in tama' pagturo' hi'unong si pagkabanhaw (kapitulo 15) ngan i katallo, iya i pagsumat si mga iya hi'unong si pagkulikta amot para si mga kabugtu'an nga nagparapamasakitan ari si Jerusalem (16:1-4).

Yayto surat, tama' gayod pagwaydong ngan pag'aghat si manniniripon pag'ampo' ina'anto. Kunta' a'aghat kita kam pagbasa sito surat kay i mga prublima nga paluwa' si magpanutu'o ari si Corinto siray, si kamatu'uran, iya gihapon i mga prublima nga paluwa' si kita kam ina'anto parihos: Pagduda pa si pagtu'uta, gana' kasiguraduhan-ta, ga'i paghirimyon, kasindak, pag'arawa'-awa'ay, pagdurudimandahay, kakurihan si pagdangallahan, mga malaw'ay buhat pati' i ma'in tama' paggamit si mga espirituhanonabilidad. Pero tangga' sito mga prublima, yayto surat agbagaw liwat parti si kina'iya-na si ungod paghigugma' (kapitulo 13) nga nagkaruyagan gayod pagbasa sallod si bug'os Kasuratan.

I Pagtunga'-tunga' Sito Surat

1. I Pagpkilala (1:1-9)
2. I Ga'i Paghirimyun-na si Magpanutu'o (1:10-4:21)
3. I Gana' Kadatahan-na Nagparabuhat-na si Magpanutu'o (5:1-6:20)
4. I Tugon si Pagdangallahan (7:1-40)
5. I Tugon si mga Buhat nga Nag'alang-alangan (8:1-11:1)
6. I Tugon Kon Agtiriripon Pag'ampo' (11:2-14:40)
7. I Tugon Parti si Pagkabanhaw (15:1-58)
8. I Pagkulikta Amot pati' i Ultimo mga Pangumusta (16:1-24)

1 ¹Tikang to surat si Pablo. Nag'agda ako bilang apostul-na si Kristo Jesus tungod si katuyu'an-na si Diyos. Atiya' agtangka' si ako si Sostenes nga bugtu'-ta kam si pagtu'o.

²Tigsurat-koy to para si maniniripon pag'ampo' anan si syudad Corinto, nga mga nagpangagda basi' nagtagama paghuwang si Diyos kay dati na kam ag'adda si Kristo Jesus. Nagpanagama kam hasta pa liwat i dimu'an mga a'a si bisa singnga lugara nga ag'ampo' si Paragdalom Jesu-Kristo. Iya i magdalom si mga iya pati' si kita kam.

³Amalako ako si Diyos nga Tatay-ta kam pati' si Paragdalom Jesu-Kristo nga sa'angkun-bi i mapinalangga'on pagpanginanu-na pati' i kamurayaw-na mga iya.

I Pagpasalamat

⁴Pirmi ako agpasalamat si Diyos para si ka'am tungod si mapinalangga'on pagpanginanu-na nga nagparapumwan-na si ka'am nga mga dati na ag'adda si Kristo. ⁵Ungod to kay pina'agi si iya bali pagsangyahan anan si ka'am i bisa ay abilidara huwang na sito i mga pagpahalling-bi pati' i mga kata'u-bi, ⁶ngan agpamatud to hamok si mga pinahallingan kami' hi'unong si Kristo. ⁷Kon sugad ga'i kam kinulang si mga espirituhanon rigalo myintras agparapanimulat-bi i pagpakulaw-na si Paragdalum-ta kam Jesu-Kristo. ⁸Iya si ka'am i mamuwang kusog nga ga'i kam agkabarantad tubtob si katapusan, basi' si panakka-na si allaw si pagbwilta-na si Paragdalum-ta kam Jesu-Kristo, gana' si ka'am barasulon. ⁹Tarapuran i Diyos nga iya si ka'am i mag'agda pagpaki'adda si Dadi'-na Jesu-Kristo, i Paragdalum-ta kam.

I Pagburulag-bulag-na si Manniniripon Pag'ampo'

¹⁰Mga kabugtu'an si pagtu'o, pina'agi si gahum-na si Paragdalum-ta kam Jesu-Kristo, agpalaku-ko si ka'am nga aghirimiyuna kam dimu'an basi' ga'i kam agburulag-bulag. Si da'inan sinan, agka'aradda kam pahalap si pa'agi-bi pagturutimbang pati' si tinakkahan-na si mga inisipan-bi. ¹¹Mga kabugtu'an si pagtu'o, aniya' magpanumat si ako tikang si panimalay-na si Cleo nga aniya' kuno' mga paraki-paki mismo si ka'am maghururuwang. ¹²Yayto i karuyag sidngun-ko: Aniya' si ka'am magparapinugad, "Si Pablo i nagsunud-ko," aniya' namay la'in maminugad, "Si Apolo dina i nagsunud-ko," mangno aniya' liwat, "Si Pedro i tawa'-ko," ngan aniya' may, "Si Kristo may i sinunud-ko."

¹³Si pag'abat-bi ba' pwidi a'utud-utod si Kristo? O gasi-bi ba' nga si Pablo i magpakamatay para si ka'am? Nagbunyagan ba' kam pag'ako' si arun-na si Pablo? Ga'i baga! ¹⁴Agpasalamat ngani' ako dina si Diyos kay gana' si ka'am nagbunyagan-ko pwira na si Crispo pati' Gayo. ¹⁵Sanglit gana' si ka'am makapinugad nga nagbunyagan kam pag'ako' si arun-ko. ¹⁶Oho' gad, sabunyagan-ko liwat i bug'os pamilya-na si Estefanas, pero pwira sinan, gana' na sa'intuman-ko nga aniya' pa la'in nagbunyagan-ko. ¹⁷Ma'in i pagbunyag i nagpapada'ituhan-na si ako si Kristo, pero i

pagpasamwak dina si mahalap sumat. Ngan si pagparapasamwak-ko sito ma'in i kadunung-na si a'a pagpahalling i naggamit-ko, basi' ga'i arungay i gahum-na si kamatayun-na si Kristo anan si kudos.

Si Kristo i Gahom pati' i Kadunung-na si Diyos

18 I mga allingon mahi'unong si kamatayun-na si Kristo si kudos, gana' kapulsanan-na^a si mga a'a nga mga mammatayon nga bulag si Diyos, pero para si kita kam nga mga taralwason, iyay nan i gahum-na si Diyos.

19 Pariho si maka'anna' si Kasuratan:

Burungkagun-ko i mga kadunung-na si mga mata'o kuno',
ngan purugungun-ko i mga kalistuhan-na si mga aniya'
inadalan-na.^b

20 Singnga namay ray i mga madunong? Singnga na i mga malanga inadalan-na? Singnga na i mga bantugan parapandibati si ina'anto panahon? Si kamatu'uran, agpakulaw-na si Diyos nga i mga kadunung-na si mga mata'o, gana' mga kapulsanan-na. **21** Sigon si kadunung-na si Diyos, kinakulawan nga gana' makakilala si iya kon aggamit i a'a si mga kalugaringun-na kadunong. Lugod, alipay iya pagtalwas si mga magpanutu'o pina'agi si mga gana' kuno' pulus-na nga nagparapasamwak-ta kam. **22** Sigi hamok panginsistir i mga Hebro nga agpakkulaw si mga pangngilalahang si langitnon kasiguruhan ngan i mga Griko may sigi panganda' si mga kadunong, **23** pero i nagparapasamwak kami' dina i nagpapako' Kristo, nga iya i maka'ulang^c si mga Hebro pagtapit si Diyos ngan i gana' kapulsanan-na may para si mga ma'in Hebro. **24** Pero para si mga Hebro pati' Griko nga magpanangdo' si pag'agda-na si Diyos, si Kristo, iya i gahum-na pati' i kadunung-na si Diyos. **25** Bisan i isip-na si Diyos nga gana' kuno' kapulsanan-na, mas labaw payto kuntra si kadunung-na si a'a ngan labaw pa liwat i kaluyahan-na si Diyos, kuntra si kusug-na si a'a.

26 Mga kabugtu'an si pagtu'o, intumu-bi kon ay i mga kamutangan-bi siray ngan pagpangagda-na si ka'am si Diyos. Ma'in malabbat si ka'am i mga madunong sigo si pangulawan-na si a'a. Ma'in malabbat si ka'am i mga gamhanan ngan ma'in malabbat si ka'am i tikang si mga dungganan pamilya. **27** Pero agpili'-na si Diyos i mga ma'in madunong si pangulawan-na si a'a pagbuwan kamamalu'an si mga madunong. Agpili'-na si Diyos i mga maluya pagbuwan kamamalu'an si mga makusog. **28** Agpili'-na i mga

^a **1:18** Si Grikuhanon: *ma'in madunong*, sanglit gana' pulus-na sinan kay day kinakapayan nga amatay i Diyos anan si kudos. Hasta liwat si birsikulo 20, 21 pati' 25. ^b **1:19** Isa 29:14

^c **1:23** I *nagpapako' Kristo aka'ulang si mga Hebro pagtapit si Diyos*, tungod kay ga'i mga iya aka'isip nga i addangan nagpapako', iya i makusog nga nagpabawa-na si Diyos pagsalbar si iya.

nagminos pati' i mga nagparapanda'ug-da'og hasta pa i mga gana' mga kwinta-na basi' ahimo nga mga gana' na pulus-na si mga gamhanan ato si kalibutan. ²⁹Sanglit tungod sinan, gana' makapahambog atubang si Diyos ³⁰kay tungod si iya agka'aradda kita kam si Kristo Jesus. Ngan pina'agi si iya aniya' sakarawat-ta si mga nagla'uman-ta kadunong kuno'. I karuyag sidngun-ko nga inambitan-ta si iya i pagkamatadung-ta, i pagkadiyusnunta pati' i kamutangan-ta bilang mga lukat na. ³¹Kon sugad, ag'alagad to si maka'anna' si Kasuratan: "Kon aniya' maruyag magpahambog, kinahanglan nga pahambug-na i mga nagbuhat-na si Paragdalom."^d

2 ¹Mga kabugtu'an si pagtu'o, ngan kana'an-ko si ka'am nan pagpasamwak si mga tigpasumat-na si Diyos, ga'i liwat ako aggamit si mga malalom allingon pati' si mga pambahira kadunong. ²Ada'inan nan kay andang na si isip-ko nga day gana' na sata'uhan-ko ngan paghururuwanta pa kam anan kon ma'in hamok i mahi'unong si Jesu-Kristo, pati' i kamatayun-na si kudos. ³Pwira sinan, maluya liwat gayod i puhi'-ko ngan pada'inan-ko si ka'am nan ngan agpangurug-kudog ako tungod si kulba. ⁴Gana' si mga nagparapahalling-ko pati' si mga nagparapasamwak-ko nga naggamitan mga madunong pati' maka'a'aghat mga allingon, lugod klarado nga atrabaho i gahum-na si Espirito, ⁵basi' i makapasarig si mga pagtu'ubi, ma'in i kadunung-na si a'a, kundi' i gahum-na dina si Diyos.

I Kadunong nga Tikang si Espirito

⁶Pero bisan kon da'inan sinan, aniya' kadunong nga papaturu'on kami' si mga matgas na pagtu'u-na, pero ma'in i kadunung-na si mga a'a sito panahon o si mga punu'-na mga iya nga ma'in na pira agtikawara' na i mga gahum-na. ⁷Ma'in to iya i nagtukoy kami', kundi' i tinago' kadunung-na dina si Diyos nga ga'i pa kinatu'anan si mga a'a. Myintras pa may aghimu-na i kalibutan agplano iya pagpakulaw si ka'angayan-na sigo sito kadunong. ⁸Gana' si mga puno' si ina'anto panahon nga agpakasayod sito, kay kon sayod mga iya, ga'i kunta' mga iya agpapaku'-na si kudos i Ginu'o nga panno' si maka'angayan kina'iya. ⁹Bisan kon agda'inan mga iya sinan, aniya' gihapon maka'anna' si Kasuratan:

Gana' makalugaring pagkukulaw
ngan gana' liwat makalugaring pagpakuwal,
o bisan pa i pagpahusto si isip-na
kon ay i mga nag'andam-na si Diyos para si mga magpanhigugma'
si iya^e

¹⁰pero agpaku't-an-nay to si kita si Diyos pina'agi si Espiritu-na.

Satugkad-na si Espirito i kalalum-na si bisan ay, bisan pa i gimalalumi isip-na si Diyos. ¹¹Bisan ngani' si mga a'a, gana' makatu'anan kon ay i isip-

^d 1:31 Jer 9:24 ^e 2:9 Isa 64:4

na si addangan pwira si kalugaringun-na espirito. Si pariho pa'agi, gana' may makatu'an'an kon ay i sana'an si isip-na si Diyos kon ma'in hamok i Espiritu-na ¹² ngan i mag'ayop si kita kam, ma'in i espirito magdalom si kalibutan, kundi' i Espiritu-na na dina si Diyos nga nagpabawa-na si kita basi' agpakatu'an'an kita kam kon ay i nagparaparigalu-na si Diyos. ¹³ Sanglit i mga sapahalling-ta kam, ma'in i mga allingon nga paluwa' hamok tikang si kadunung-na si a'a, kundi' mga allingon nga nagturu'-na si Espiritu basi' agpakaguwa' i mga espirituhanon kamatu'uran pina'agi si mga espirituhanon allingon. ¹⁴ I a'a nga ga'i nag'ayupan si Espiritu, ga'i aka'ako' bisan ay parti si Espiritu-na si Diyos kay para si iya, gana' sito kapulsanan-na ngan ga'i iya sito akasabot kay kinasayuran to hamok si espirituhanon pama'agi. ¹⁵ I a'a namay nga espirituhanon tugot paghusgar si bisan ay, pero ga'i iya pwidi sahusgaran-na si bisan say hamok aha'a.

¹⁶ "Kay say i makasayod si isip-na si Paragdalom

nga pwidi to saturu'an-na?"^f

Kundi' kita kam, agpaka'angkon si mga isip-na si Kristo.

I Pangienda-kiwa nga Aniya' Kapulsanan-na

Efeso 4:1-16; Flp 4:2-7; Sant 4:1-12

3 ¹Mga kabugtu'an si pagtu'o, ga'i kam pwidi sapaki'isturyahan-ko ngan primiro bilang mga espirituhanon, kundi' pariho hamok si mga kalibutanon. Akapariho kam siray si mga baha'o pa hamok a'allom kon parti si pagpaki'adda-bi si Kristo. ²Kinahanglan nga gatas hamok i nagparaparu'du'-ko si ka'am kay ga'i pa kam agpakakaya pagtallon si mabaskog karakanon. Si kamatu'uran, ma'in pa liwat kam gihapon andam nga sakaya-bi to. ³Hasta pa ina'anto mga ka'urason, mga kalibutanon pa gihapon i mga pangienda-kiwa-bi. Basta aniya' pa mga uru'arabughu'ay pati' mga saramuk-samok anan mismo si ka'am aghururuwang, agpamatu'od nan hamok nga kalibutanon pa kam. Agkaparariho kam hamok si bisan say nga agtapod si kalugaringun-na. ⁴Kon aniya' maminugad si ka'am, "Si Pablo i nagsunud-ko," katapos i addangan may aminugad, "Si Apolo may i nagsunud-ko," ma'in ba' agpamatu'od nan nga akapariho kam hamok si mga a'a si ina'anto panahon?

⁵Kon isip-isip-bi, kay say ba' to gayod si Apolo? Ngan say ba' to liwat si Pablo? Mga rilihugon hamok kami' nga magbawa si ka'am si pagtutu'o sigoñ si tigpatrabahu-na si Paragdalom si kada addangan. ⁶Pariho si uma, ako hamok i magparatanom ngan si Apolo may i magparabunyag, pero i Diyos i magpatubo' sito. ⁷Gana' sapayan-na kon say i magtanom pati' kon say i magbunyag, kunta', gana' na la'in nagpanginanu-bi kon ma'in hamok i Diyos nga magpatubo' si dimu'an. ⁸I magparatanom pati' i magparabunyag

^f 2:16 Isa 40:13

ag'adda hamok i katuyu'an-na, ngan tikarawat mga iya si angay suhol sigoñ si kada trabahu-na si balang addangan. ⁹Pariho hamok kami' nga agturumuy-tumoy si Diyos pagtrabaho ngan ka'am may i uma-na.

Pwidi liwat kam sapakumpalar-ko si adda bilding nagpatindug-na si Diyos. ¹⁰Tungod hamok si mapinalangga'on pagpanginanu-na si Diyos si ako, ako i magpahulma' si pundasyun-na nga day adda gipandayi. I ditangnga' may agturumoy pagtindog sito ngan kinahanglan agmato i balang addangan si mga trabahu-na mga iya. ¹¹Gana' na la'in pundasyon nga pwidi pa sapahulma'-na si bisan say aha'a pwira si dati na nagpahulma' nga iya si Jesu-Kristo. ¹²Si pagpanarabahu-na mga iya ato sito pundasyon, agpanggamit mga iya mga bulawan, mga salapi', mga bato nga dikantidad, mga kayo, kuhon pati' patong. ¹³Pero kinadiskubrihan kon ay i tinarabahu'an-na si kada addangan si panakka-na si Allaw si Paghusgar. Kinatu'anan nan pina'agi si api kay yaynan i naggamit pagpurbar nga anlutow i kalidad-na si tinarabahu'an-na si kada addangan. ¹⁴Kon ga'i asunog i mga naggamit-na, akakarawat nan panday si suhol nga angay para si iya. ¹⁵Pero kon i pinanday-na si addangan lamun-na hamok si api, pirdido iya. Oho' asalbar iya, pero akapariho hamok iya si addangan nga akagawas nga gana' gayod binitbit-na.

¹⁶Sigurado ako nga agpakatu'anan na kam parti si pagtiriripun-bi nga ka'am i templu-na si Diyos ngan i Espiritu-na si Diyos awinan agtangka' si ka'am. ¹⁷Sanglit kon aniya' magpara'intrimis^g si templu-na si Diyos, karastighun-na iya si Diyos. Kay nagtagamay nan templo para si kagamitan-na, ngan ka'am nan templo.

¹⁸Dakam agparapandaya'i-bi i mga kalugaringun-bi. Kon aniya' si ka'am mag'isip nga madunong iya sigoñ si pagkukulaw-na si a'a sito panahon, kunta' agpaka'anggana' iya basi' sa'angkun-na i ungod kadunong. ¹⁹Kay si kamatu'uran, i kadunong nga naggamit-na si kalibutan, gana' pulus-na si pangulawan-na si Diyos. Pariho si maka'anna' si Kasuratan: "Mismo i mga kalistuhan-na si mga madunong i naggamit-na si Diyos pagpirdi si mga iya."^h ²⁰Katapos aniya' pa liwat maka'anna', "Sayod i Paragdalom nga gana' mga kapulsanan-na si mga isip-na si mga madunong."ⁱ ²¹Sanglit hinuwayan na i pagparapahambog hi'unong si mga binuhatan-na si a'a kay parariho may kam agpakaprubitso si dimu'an. ²²Agprubitsuhan-bi si Pablo, si Apolo, si Pedro, hasta pa i dimu'an ato si kalibutan. Hasta ngani' i kinabuhi' pati' i kamatayon, i mga sa'agihan-bi si ina'anto panahon pati' si mga titakka pa, day tawa'-bi i dimu'an. ²³Ngan ka'am may tawa'-na si Kristo ngan si Kristo may tawa'-na si Diyos.

^g 3:17 I nagtukoy magpara'intrimis, iya i mga mangngataman si manniniripon pag'ampo' nga sala' i mga pagturu'-na, ngan pina'agi sinan ga'i atuman i katuyu'an-na si Diyos nga agkataragama mga iya paghuwang si iya. ^h 3:19 Job 5:13 ⁱ 3:20 Salmo 94:11

I mga Apostul-na si Kristo

4 ¹Sanglit aku'-na kunta' kami' si bisan say aha'a bilang mga rilihugun-na si Kristo pati' bilang mga nagbuwanan si katungod pagpasamwak si mga tinagu'-na si Diyos siray pa. ²Pwira sinan, kinahanglan gayod si addangan nagtapuran nga agpakulaw si pagkatangkud-na. ³Gana' gayod sapayan-na si ako kon husgaran-bi ako o si bisan say pa may aha'a, kay bisan ngani' i kalugaringun-ko ga'i ako aghusgar. ⁴Gana' na tinago' si inisipan-ko, pero ga'i to akapamatu'od nga gana' na gayod baratunun-ko kay i Paragdalom i tibusgar si ako. ⁵Sanglit, dakam agparapanhusgar si bisan say myintras nga ga'i pa anakka i nagtala'an uras. Ag'antahaka kam si pagtakka-na si Paragdalom kay iya i manuga' si mga magpakatambunan si kalu'uman ngan iya i mamaguwa' si ungod katuyu'an-na si a'a. Sinan uras, sakarawat-na si kada addangan i pagdayaw tikang si Diyos nga para si iya.

⁶Mga kabugtu'an si pagtu'o, si mga pinahallingan-ko pa hamok parti si uma, aggamit-ko i kalugaringon kami' si Apolo nga ahimo pangngingirugan-bi pagbulig si ka'am basi' agkakuruntinto kam ngan saprubitsuhan-bi i parahallingon, "Dakam gayod aglahos kon ay i maka'anna' si Kasuratan." Kon akasunod kam sinan, ga'i kam aka'isip pagsarig si addangan a'a hasta nga anguntra kam si la'in. ⁷Gasi-bi ba' nga aniya' pagkala'inan-bi kuntra si ditangnga? I dimu'an tawa'-bi, pinumwanan-na si Diyos. Katapos si pakakarawat-bi sito, ay kay parapamahambog pa liwat kam nga day ma'in to hamok pinumwanan si ka'am?

⁸Day sa'angkun-bi na i dimu'an kinahanglanun-bi! Day mga manggaranon na kam! Day pariho na kam si mga hadi' nga day ma'in kami' huwang! Kon ungod may dina nga agkahrimo kam mga hadi', kinahanglan ba' kami' nga padugok para aka'ambit si pagkahadi'-bi? Ay ba' nan klasika mga isip? ⁹Si pag'abat-ko, kami' mga apostol i nagpa'anna'-na si Diyos si damurihan-na gayod si prusiyon nga day mga bihag nga maratayon. Kami' i naghimo kurulawan para si bug'os kalibutan nga taramayon si mga anghel pati' si mga ka'aha'an. ¹⁰Mga kapay i pagtratar si kami' tungod si pagpakhawang kami' si Kristo, pero ka'am lugod mga madunong dina pina'agi si pariho gihapon Kristo! Mga maluya kami' pero ka'am mga makusog! Agpaka'unrahan kam pero mga pagdis'unra dina i sakarawat kami'! ¹¹Tubtob ina'anto mga ka'urason, padayon kami' ag'abat kalingantuhan pati' ka'uhawan, ruknit i mga panapton kami', nagparakastigo kami' ngan gana' mga pangngingistarang kami'. ¹²Kinahanglan kami' maniguro pagtrabaho para si mga kalugaringon kami'. Bisan kon nagparamaldisyon kami', aghingyap kami' nga pamuwanan-na mga iya si Diyos si mga kabubuwasun-na.

Bisan kon nagparapamasakitan kami', agpaka'agwanta kami' sito. ¹³Kon nagparagutgot kami', kami' i padugok nga agsiharalapay kunta' gihapon. Hasta pa ngani' si ina'anto mga ka'urason, i pagkukulaw si kami' day mga simput-na si kalibutan, day mga lagod nga angay hamok nagtapukan.

¹⁴Ga'i to agsurat-ko para hamok pagpakanalo' si ka'am, kundi' pagwaydong si ka'am bilang mga hinigugma'-ko mga dadi'. ¹⁵Bisan kon i mga paragturu'-bi parti si Kristo anakka dyis mil, ma'in malabbat i tataybi, kay kon parti si pag'adda-bi si Kristo, ako i mahimo tatay-bi pina'agi si pagpasamwak-ko si mahalap sumat. ¹⁶Sanglit ag'aghat-ta kam nga irugu-bi ako. ¹⁷Iyay nan i rason kon ay kay agpapada'inan-ko si ka'am nan si Timoteo, i hinigugma'-ko dadi' nga tangkod pagsirbi si Ginu'o. Iya si ka'am i mangintom kon ay i kinabuhi'-ko nga ag'adda si Kristo Jesus tukma' si mga nagparaturu'-ko si manniniripon pag'ampo' si bisan singnga lugara.

¹⁸Aniya' si ka'am anan nga agpanhaya na i dalum-na nga day si pag'abat-bi ma'in na gayod ako tipada'inan. ¹⁹Pero tipada'inan ako gihapon ma'in na pira kon iya i katuyu'an-na si Ginu'o, ngan sinan uras akasayuran ako mismo si kalugaringun-ko ma'in kon ay i mga kahambungan nagparapanyawit-na sinan mga a'a, kundi' kon aniya' ba' gahum-na si mga sahimu-na. ²⁰Kay kinatu'anan i mga nagpanhad'i'an-na si Diyos pina'agi si mga gahum-na ngan ma'in si mga sayawit-na. ²¹Ay i karuyag-bi nga hinimu-ko kon amisita ako si ka'am nan? Amawa ba' ako pandadabal, o pakulaw-ko i pagkamahigugma'on pati' i kadaluman?

I Pagpapinda si Addangan nga Grabi i Sala'-na

5 ¹Ungod may bali' i sumat nga aniya' addangan anan si ka'am nan nga abawa si sala' pag'ubay si sasindakan-na, pero ma'in nan hamok iya, kay i kasindak-na, iya i klasi nga ga'i ngani' agparabuhat-na bisan si ga'i magpanutu'o Diyos. Aniya' anan si mga kahuruwangan-bi lalla nga makitig'ob mismo si pinakangsa'i-na. ²Ngan ay kay mga mahaya dina i mga dalum-bi! Ma'in ba' nga mga masurub'on kam kunta' dina? Ay kay agtugot kam nga aghuwang pa iya si manniniripon pag'ampo'? Ma'in ba' angay hamok nga nagpapinda i magbuhat sinan siray pa? ³⁻⁴Bisan kon ga'i aghuwang si ka'am i puhi'-ko, awinan si ka'am aghuwang i gahum-ko pagdalom^j ngan human na dina aghusgaran-ko i magbuhat sito bilang magtunggo si Paragdalum-ta kam Jesu-Kristo nga day awinan hamok ako aghuwang si ka'am anan. Kon agtiriripon kam ngan i gahum-ko pagdalom awinan si ka'am hasta pa i gahum-na si Paragdalom Jesus, ⁵pa'intrigahu-bi nan a'a si Satanas basi' pina'agi si mas grabi pa

^j 5:3-4 Si Grikuhanon: *espiritu-ko*, ngan i karuyag sidngon nga day sa'abat-na mga iya i prisinsya-na si Pablo nga iya i maka'aghat si mga iya pagbuhat si tama'.

kamutangan apara' i karuyag-na pagpaketala',^k ngan basi' atalwas iya si Allaw si Paghusgar-na si Paragdalom.

⁶ Ma'in mahalap i pagparapamahambug-bi. Ga'i ba' kam agpaketu'an na nga si diki'it hamok pammatubo', saramahan-na sito i bug'os hinurna? ⁷ Ala'u-bi i kada'an na pammatubo' basi' akapariho kam si baha'o hinurna nga gana' pammatubu'-na. Si kamatu'uran, da'inan na i kamutangan-bi kay nagbungo' na i nati karniro panhahalad para si pakan-ta kam pagpa'intom si Paglabay, nga iya si Kristo. ⁸ Sanglit silibraran-ta kam i pyista nga gana' gamit-gamitay si kada'an pammatubo', nga iya i pagtarapun-tapunay si katuyu'an pagpasakit si la'in pati' karat'an. Lugod gamit-ta dina i pan nga gana' pammatubu'-na, nga iya i pagpasarig-sarigay si katangkod pati' si kamatu'uran.

⁹ Pala'in-la'in i pa'agi-ta pagpakulaw si pagkumpurmi-ta. Ngan ari si dahulo surat-ko si ka'am, tigdiri'-ko si ka'am i pagkuntinwar si mga a'a nga magparapan'ubay si mga sasindakan-na nga agklaro i ga'i pagkumpurmi-bi si iya. ¹⁰ Pero ga'i kam agpaketabot si karuyag sidngun-ko. Ma'in nga i nagtukuy-ko i mga ga'i magpanutu'o Diyos^l nga agparapan'ubay si bisa say hamok mga sasindakan-na, o i mga bintahuso si mga iya, i mga tulisan o ma'in ngani' i mga magkabararaw si bisa ay nga day agdiyus-na, kay kon da'inan sinan, agkinahanglan kam pagtalikot gayod si mga ga'i magpanutu'o.^m ¹¹ Sanglit ina'anto paklaru-ko si ka'am nga dakam agkuntinwar si a'a nga agpakilala nga adda bugto' si pagtu'o pero agparapaki'ubay pa si bisa say hamok sasindakan-na o ma'in ngani' bintahuso, o abaraw si bisa ay nga day agdiyus-na, paragutgot, paralango, o ma'in ngani' tulisan. Bisan pagtangka' si pagkakanan, dakam makihuwang si da'inan klasi a'a.

¹² Gana' labut-ko paghusgar si mga a'a nga ma'in sakop si manniniripon pag'ampo' ngan gana' liwat labut-bi sinan, pero kinahanglan ka'am i manhusgar si mga sakop sito. ¹³ I Diyos i manhusgar si mga ma'in sakop. "Sanglit papindahu-bi nan a'a nga mara'at i binuhatan-na."ⁿ

I mga Kaso Sallod si Magbururugto' si Pagtu'o

6 ¹ Kon aniya' si ka'am nga ga'i agsisarabutay, akapalingnga may i kamamalu'an-bi kay agbawa-bi to dina pagtuhay pada'iray si mga ma'in matadong imbis ari si mga kaparihu-bi nga nagtagama paghuwang si Diyos. ² Ga'i ba' kam agpaketu'an na nga i mga a'a nagtagama paghuwang si Diyos i tihusgar si mga ga'i magpanutu'o Diyos^o si damuri allaw? Ngan kon

^k 5:5 Si Grikuhanon: *abungkag i makasasala' kina'iya-na.* ^l 5:10 Parti si *nagdiri'* pagpakiyo' si ga'i magpanutu'o, kulawin si 2Cor 6:14-18. ^m 5:10 Si Grikuhanon: *agkinahanglan kam pagawas si kalibutan.* ⁿ 5:13 Deut 17:7; 19:19; 22:21,24; 24:7 ^o 6:2 Si Grikuhanon: *i tihusgar si kalibutan.* Kulawin si 5:10, kon singnga nagsabi liwat i kalibutan, ngan i nagtukoy gihapon i mga a'a nga ga'i agtutu'o Diyos.

ka'am i tihusgar si mga iya, ma'in ba' liwat kam angay paghusgar si mga madiki' nga ga'i nagkasarabutan? ³Ga'i ba' kam agpakatu'anan nga kita kam i tihusgar si mga anghel? Iya pa ba' i mga hinabo' hamok si kinabuhi'-ta ina'anto! ⁴Sanglit, kon paluwa' i mga ga'i pagkasarabutan nga da'inan sinan, ay kay agbawa-bi to dina pada'iray si mga huwis nga gana' ngani' kalabtananna pag'antan bisan ay katungdanana sallod si manniniripon pag'ampo'? ⁵Makammalo' to para si ka'am! Impusibli nga gana' bisan addangan si ka'am magbururugto' si pagtu'o nga ga'i akakaya pagtuhay sinan bisan tama'-tama' hamok i kadunung-na. ⁶Kundi' awili kam dina nga aniya' magkakaso si magbururugto', ngan pwira pa sinan tigtuhay-bi pa liwat to dina si mga a'a nga ga'i ngani' agpanutu'o.

⁷Si kamatu'uran, andang kam dimu'an pirdido kay aniya' si ka'am magsikasuhay. Ma'in ba' nga mas mahalap na hamok kon pata'an-anan-bi bisan say si ka'am i nagsala'an? O ma'in ngani' pagpata'an na hamok kon sadiskubrihan-bi nga agpakadaya'an kam. ⁸Lugod, ay nan kay aniya' pa dina si ka'am magparapansala' pati' magparapandaya' ngan aghimu-bi nan mismo si mga kabugtu'an-bi si pagtu'o.

⁹⁻¹⁰Ga'i ba' kam agpakatu'anan nga i mga ma'in matadong ga'i agpakashakop si ginhadi'an-na si Diyos si damuri allaw? Dakam agtugot nga agpadayon kam pagdaya' si mga kalugaringun-bi kay ga'i agpakashakop sinan i magparapan'ubay si bisan say hamok sasindakan-na, i mga mabaraw si bisan ay nga day agdiyus-na, i mga magparapanbisyo si pagdangallahan,^p i mga magparabayad para atuman i kasindak-na si kaparihu-na lalla pati' i mga bakla' nga magparapaki'ubay huwang na i mga kapadis-na, hasta pa i mga matangkaw, i mga bintahuso, i mga paralango, i mga paragutgot, o ma'in ngani' i mga tulisan. ¹¹Ngan aniya' si ka'am magparapanbuhat sinan siray myintras pa iya agbasol. Pero nagpanlimpyahan na kam, agpakahugasan na si sala', ngan nagkwinta na nga mga matadong si pangulawan-na si Diyos sigo si gahum-na si Paragdalom Jesu-Kristo pati' pina'agi si Espiritu-na si Diyu's-ta kam.

I Tinakkahan-na si Pagpata'an si Kasindak

¹²Aniya' magpinugad nga, "Ma'in supak si bala'od bisan ay i binuhat-ko," pero sumatan-ta kam, aniya' gihapon sinan nga ga'i akapahalap si kamutangan-ta. "Ma'in supak si bala'od bisan ay i binuhat-ko," pero sumatan-ta kam, ga'i ako anugot nga sadaluman-na ako si bisan ay kabatasanana. ¹³Aniya' namay magpinugad nga, "I kinakan para hamok si battong ngan i battong may para hamok si kinakan," pero sumatan-ta kam, himu-na si Diyos nga gana' mga pulus-na si duway

^p 6:9-10 Si pangulawan-na si Diyos, pariho gayod i baratunun-na si magbisyo pati' si kapadis-na.

to si damuri allaw. Sanglit i mga puhu'-ta ga'i nagtagama pag'ubay si bisan say hamok sasindakan-ta, pero nagtagamay to dina pagsirbi si Paragdalom. Ngan i Paragdalom may i nagtagama pagpanginano si puho'.¹⁴ Intumu-bi i pagpanginanu-na si Diyos si puho' kay pina'agi si gahum-na, agbanhaw-na i puhu'-na si Paragdalom ngan da'inan may liwat kita kam, baranhawun-na may i mga puhu'-ta. ¹⁵ Ga'i ba' kam agpakatu'anan nga i mga puhu'-bi huwang si puhu'-na mismo si Kristo? Tara', ay may i angay nagbuhat-ko? Pwidi ba' ako aka'ala' adda parti si puhu'-na si Kristo ngan patig'ub-koy to si adda parapabayad danda? Syimpri ga'i! ¹⁶ Ga'i ba' kam agpakatu'anan nga kon makitig'ob i a'a si adda parapabayad danda, ag'adda na mga iya puho'? Da'ito sito i maka'anna' si Kasuratan, "Mga iya duwangan ahimo na hamok adda puho!"^q ¹⁷ Pero kon aglugaring i a'a pagpaketig'ob si Paragdalom, agka'adda na mga iya espirito.

¹⁸ Sanglit si paka'abat-bi si tintasyon pag'ubay si sasindakan-bi, agrarabunusa kam patalikot. I ditangnga' mga sala' nga sahimu-na si a'a puro gawas si puhu'-na. Pero parti si pagpaki'ubay, i magsala', mismo i kalugaringun-na puho' i nagsala'an-na. ¹⁹ Ga'i ba' kam agpakatu'anan nga i mga puhu'-bi kada addangan, iya i templu-na si Espirito Santo nga awinan ag'ayop si ka'am ngan nagpumwan-na si Diyos si ka'am? Ma'in ka'am i tagtawa' si mga kalugaringun-bi. ²⁰ Bali kamahalan i pagballi-na si ka'am. Sanglit, pakulawu-bi i maka'angayan kina'iya-na si Diyos anan si mga puhu'-bi.

I Pagdangallahan

2Cor 6:14–7:1; Efeso 5:22–33; 1Ped 3:1–7

7 ¹Pada'ito namay kita si mga patilaw-bi si ako si surat-bi. Mahalap para si lalla kon gana' hamok si iya i parti si danda. ²Pero tungod kay kalabbatan anan si ka'am nan i mga magkabarawa si tintasyon pagpaki'ubay si mga sasindakan-na, kunta' i kada lalla aniya' kalugaringun-na alla ngan da'inan may liwat i kada danda. ³Kinahanglan nga tuman-na si lalla i ubligasyun-na pagpalipay si alla-na ngan da'inan may liwat i danda. ⁴Ga'i akapinugad i danda nga tawa'-na hamok i puhu'-na, kundi' tawa'-nay to liwat si alla-na. Si pariho pa'agi, ga'i may liwat akapinugad i lalla nga tawa'-na hamok i puhu'-na, kundi' tawa'-nay to liwat si alla-na. ⁵Dakam agdiri'u-bi i pag'ubay bisan sumiran, pwira kon aniya' andang nagkabagawan-bi nga ga'i dahulo, basi' sagamit-bi i uras-bi si pagpangadyi'. Katapos sinan, ag'ubaya kam gihapon basi' ga'i akabuwanan lugar si Satanas pagtintar si ka'am tungod si kakulangan-bi pagdalom si kalugaringun-bi kasindak. ⁶Si pagtugun-ko si ka'am pag'alla, ma'in nga ag'ipipirit-ko kam sinan, kundi' aghuna'-huna'-ko hamok i mga

^q 6:16 Gen 2:24

kaluyahan-bi. ⁷Mahaya i pag'anduy-ko nga akapariho si ako i dimu'an. Pero i Diyos i magbuwan si kada addangan si kamutangan bilang allahan o ma'in.

⁸Para namay si mga gana' pa alla-na pati' si mga balo, yayto i waydung-ko: Mahalap gayod para si ka'am nga agpabilin gana' mga alla-na pariho si ako. ⁹Pero kon ga'i kam agpaka'agwanta nga gana' katig'ub-bi, agpangallaha kam, kay mas mahalap na hamok i pag'alla kuntra si padayon pag'antos si alabatan-na si magdangallahan.

¹⁰Para si mga magtutu'o magdangallahan, aniya' namay mandu'-ko nga si kamatu'uran ma'in tikang si ako kundi' tikang gayod si Ginu'o: Kinahanglan i danda ga'i pabulag si alla-na. ¹¹Ngan kon ahinabo' nga pabulag iya si alla-na, kinahanglan nga agpabilin iya sulu-sulo o ma'in ngani' makihalap iya gihapon si alla-na. Ngan i lalla may kinahanglan nga ga'i iya amaru'do' si papilis si pagbulag.^r

¹²Para may si ditangnga' nga allahan, aniya' waydung-ko, nga ma'in tikang gayod si Ginu'o kundi' ama'ambit may ako si tawa'-ko: Kon aniya' lalla nga addangan na si mga magbururugto' si pagtu'o ngan i alla-na ga'i pa agtutu'o, pero aniya' sito karuyag-na pagpakitig'ob pa, kinahanglan nga ga'i to bulagan-na si lalla. ¹³Ngan kon aniya' namay danda nga i alla-na i ga'i dina magtutu'o, pero aniya' sito karuyag-na pagpokitig'ob pa, kinahanglan nga ga'i to liwat bulagan-na si danda. ¹⁴Ngan tungod si pagtutu'u-na si danda, agtagama-na may si Diyos i lalla nga ga'i agtutu'o pagtuman si kinahanglanon si pagdangallahan. Ngan pariho gihapon sinan kamutangan kon i danda namay i ga'i magtutu'o, kay kon ma'in da'inan sinan, kwintado i mga dadi'-na nga mga marigsok.^s Kundi' tungod si pagtutu'u-na si addangan, agkahirimo i mga dadi' nga mga nagtagama paghuwang si Diyos.

¹⁵Pero kon pa'amban i alla nga ga'i agtutu'o, tuguti-bi, kay si da'inan kamutangan, gana' na ubligasyun-na si lalla o ma'in ngani' si danda nga agtutu'o. Pariho si kita kam, ag'agda-na may liwat mga iya si Diyos nga magin murayaw hamok. ¹⁶Tutal, ga'i may kaw danda akatu'anan kon sabawa-mo ba' i alla-mo nga atalwas o ga'i, ngan da'inan may liwat si ka'aw lalla, gana' may liwat kasiguraduhan-mo nga sabawa-mo i alla-mo.

¹⁷Bisan kon aniya' mga da'inan sinan, kunta' padayun-na si kada addangan i kinabuhi' nga nagpatu'in-na si iya si Paragdalom kay iyay nan i nag'agdahan-na si Diyos si iya. Iyay nan i nagmandu'-ko si manniniripon pag'ampo' si bisa singnga lugara. ¹⁸Kon i a'a andang

^r 7:11 Si kabatasanan-na si mga Hebro, i nagtukoy *pagbulag si alla*, iya i nagpatugot si bala'ud-na mga iya nga i lalla pwidi agbawi' si dati nagkasarabutan si pagdangallahan. Hasta liwat si birsikulo 12, 13 pati²⁷. ^s 7:14 I nagtukoy *marigsok*, iya i mga ma'in huwang si Diyos.

tinuri' ngan pag'agda-na si Diyos si iya, ma'in kinahanglan nga tagu'-na i pangngilalahan-na bilang Hebro. O ma'in ngani' kon ma'in pa iya tinuri' ngan pag'agda-na si Diyos si iya, ma'in na kinahanglanon i pagpaturi'-na. ¹⁹Tinuri' may iya o ma'in, gana' sinan sapayan-na. I impurtanti nga agsunod iya si mandu'-na si Diyos. ²⁰Kunta' padayun-na na hamok si kada addangan kon ay i kamutangan-na si pangagda-na si Diyos si iya. ²¹Uripon na ba' kaw ngan pangagda-na si ka'aw? Gana' sapayan-na sinan. Pero syimpri kon aniya' pa'agi nga sa'angkun-mo i kalibrihan-mo, salingabuton nan. ²²Kay bisan say i andang na uripon si pangagda-na si Paragdalom, ahimo na iya libri si pangulawan-na si Paragdalom. Si pariho kamutangan, i mga libri may ngan pangagda-na si mga iya, ahimo mga uripun-na si Kristo. ²³Sanglit mga binalli na kam ngan nagbayaran na. Dakam anugot nga mga a'a i manguripon si ka'am. ²⁴Mga kabugtu'an si pagtu'o, kon ay i kamutangan-ta siray si pangulawan-na si Diyos ngan pangagda-na si kita, kunta' padayun-tay nan.

²⁵Parti namay si mga dangkanda nga ga'i pa agpakalabutan, gana' mando' nga tikang gayod si Ginu'o, pero tungod si kalu'uy-na, adda ako si mga tinapuruan-na ngan pina'agi si maliyat pagturutimbang anakka ako sito: ²⁶Tungod si mga kakurihan ina'anto, para si ako mas mahalap na hamok nga agpabilin kam kon ay i kamutangan-bi ina'anto. ²⁷Pariho si nagsumat-ko pa hamok kon allahan na kaw, dakaw aghandom ngagkabulag kam ngan kon gana' pa papakasalan-mo, dakaw anganda' si arallahun-mo. ²⁸Pero bisan kon angalla kam, ma'in to sala' para si ka'am. Ngan kon aruyag na pakasal i dangkanda nga ga'i pa akalabutan ma'in to sala' para si iya. Bali labbat i mga kakurihan ngaragihan-na si magdangallahan ngan aruyag ako nga agpakalikay kam sinan.

²⁹Mga kabugtu'an si pagtu'o, i karuyag sidngun-ko nga bali na ka'apiki si nagtala'an uras. Tikang ina'anto, i mga lalla nga mga allahan, kunta' pa'anna'-na si mga isip-na mga iya nga day gana' hamok mga alla-na, ³⁰i mga magparapandinamag nga day gana' hamok mga sabidu'an-na, i mga malipayon nga day gana' hamok mga salipayan-na, i mga aniya' pinamalli-na nga day ma'in maliyat i pag'antan-na mga iya. ³¹I mga a'a nga magpakaprubitso si mga inanna' si kalibutan, kunta' isip-na mga iya nga day gana' hamok mga sabarawan-na. Kay i dimu'an samuklatan-bi ato si kalibutan ina'anto, agtikapara' na.

³²Aruyag gayod ako nga ga'i kam agpaka'abat si mga kabaraka. I lalla nga gana' alla-na asibot si tigpanginanu-na si iya si Paragdalom, kay awinan pirmi si isip-na i pagpalipay si iya. ³³Pero i lalla ngallahen asibot dina si allaw-allaw buruhaton kay awinan pirmi si isip-na i pagpalipay hasta si alla-na. ³⁴Sanglit i uras-na atunga' si duwa paranginanuhon. I danda nga gana' pa magsa'ad ngatipakasal si iya o ma'in ngani' i dangkanda nga ga'i pa akalabutan, asibot si tigpanginanu-

na si iya si Paragdalom kay i tuyu'-na nga atagama i puhu'-na pati' i espiritu-na pagsirbi si Paragdalom. Pero i danda nga allahan, asibot dina si allaw-allaw buruhaton kay awinan pirmi si isip-na i pagpalipay si allana. ³⁵ Agsumat-koy to si ka'am para agpakaprubitso kam si mas mahalap pa kamutangan, ngan ma'in para pagbuwan si ka'am kagul'an. Bisan singnga kam si duway to kunta' kinakulawan anan si ka'am kon ay i angay ngan gana' makadisturbo si dibusyun-bi si Ginu'o.

³⁶ Sanglit parti si mga lalla^t nga papakasalon na si adda dangkanda nga ga'i pa akalabutan, kon angabat iya nga ma'in na angay i kiwa-na kon aghuwang mga iya, ngan agtikalatos na liwat i idad-na si danda si angay pag'alla, ngan tungod sinan, gana' na si iya maka'ulang, pwidi na sapadayun-na i karuyag-na pagpaket. Ma'in tama' i pagkasabut-bi nga sala' to para si iya. ³⁷Pero kon masarig na i inisipan-na sinan lalla ngan ga'i aka'abat nga kinahanglanon i pag'alla kay pwidi pa sadaluman-na i kalugaringun-na katuyu'an, ngan tungod sinan gana' na ruha-duhana parti si ga'i pagpaket-na si dangkanda, tama' liwat i nagbuhat-na. ³⁸Kon sugad, mahalap i sabuhat-na si lalla nga pakasal si danda nga ga'i pa akalabutan, pero mas mahalap pa i sabuhat-na si lalla nga ga'i pakasal.

³⁹ Parti namay si mga danda nga allahan, padayon i mga ubligasyun-na mga iya basta allom pa i mga alla-na. Pero kon minatay na i mga alla-na, libri na mga iya pagpaket si bisan say i saruyagan-na, basta kay huwang to si mga dati na ag'adda si Paragdalom. ⁴⁰Kundi' para si ako, mas malipayon iya kon ga'i na hamok iya angalla gihapon. Ngan pariho sinan sa'abat-ko nga aggiyahan-na ako si Espiritu-na si Diyos.

I mga Pagkakan nga Human Na Nagpahalad si mga Diyus-diyos *Buhat 15:29; Roma 14:1–15:4; 1Cor 10:14–11:1*

8 ¹Ina'anto namay, aruyag ako pagsumat si ka'am mahi'unong si mga pagkakan nga human na nagpahalad si mga diyus-diyos. Akatu'anan ako nga puro kita kam mga mata'o. Pero i da'inan klasi kata'o akapahambog si a'a, kundi' i gugma' akapabaskog si igkasi a'a-ta. ²I a'a nga i pagkagasi-na nga mata'o iya, si kamatu'uran ga'i pa iya anakka si sata'uhan-na kunta'. ³Pero i a'a maghigugma' si Diyos, iya i nag'aku'-na si Diyos.

⁴Sanglit balik-ta i parti si mga pagkakan nga human na nagpahalad si mga diyus-diyos. Akatu'anan kita kam nga gana' ungod kinabuhi'-na si mga diyus-diyos, ngan gana' la'in Diyos kon ma'in hamok adda. ⁵Kay

^t **7:36-38** I nagtukoy *mga lalla*, pwidi liwat i mga tatay nga padayon agturutimbang si kamutangan-na si mga dadi'-na dangkanda nga ga'i pa akalabutan, kon tugutan-na na ba' pag'alla o ga'i.

bisan kon aniya' i mga nagpinugad nga mga diyos, bisan kon awiray may to si langit o atiya' si kalibutan, ay may nan si kita? Si kamatu'uran, malabbat mga "diyos" pati' malabbat mga "paragdalom", ⁶ pero para si kita kam aniya' hamok adda Diyos, i Tatay nga iya i maghimo si dimu'an ngan agpadayon hamok i kinabuhi'-ta pagtuman si karuyag-na. Ngan aniya' liwat adda hamok Paragdalom, si Jesu-Kristo nga iya i nagtu'inan paghimo si dimu'an ngan pina'agi si iya agpadayon i mga kinabuhi'-ta kam.

⁷Pero ga'i akatu'anan i dimu'an mahi'unong sinan. Aniya' mga a'a nga ga'i agpakalimot si mga dati sagara'an-na mga iya pag'ampo' si mga diyus-diyos. Sanglit kon amangan mga iya si da'inan klasi pagkakan, i mga pagkahuna'-huna'-na nga human nayto nagpahalad si adda diyus-diyos. Tungod kay gana' kasiguruhan-na mga iya kon tama' ba' to o ma'in,^u angabat mga iya nga agpaketapunan mga iya si sala'-na si magpahalad sinan. ⁸Ungod gad, gana' sahimu-na si sakakan-ta pagpatapit si kita si Diyos. Ga'i kita anra'at kon andiri' kita pagkakan, ngan ga'i may liwat kita anhalap kon angalagad kita.

⁹Libri kam pagbuhat sito, pero agmatuha kam nga ga'i to aka'ulang si mga gana' pa kasiguraduhan-na hi'unong sito. ¹⁰Halimbawa' kon i addangan nga gana' pa kasiguraduhan-na i makakulaw si ka'aw nga mata'o sito si uras nga agparakakan kaw mismo si templu-na si adda diyus-diyos, ga'i ba' siguro iya a'aghata pagkakan si dati nagdiri'-na nga human na nagpahalad si mga diyus-diyos? ¹¹Kon sugad, bangin i kata'o nga sa'angkun-mo i makapabulag sito bugto' si Diyos nga agduda pa bisan kon addangan iya si nagpamatayan-na si Kristo. ¹²Ngan kon akapasala' kaw si bugtu'-mo si pagtu'o si da'inan pa'agi ngan agtambahanmo i mga kasamukan-na si mga inisipan-na, si kamatu'uran si Kristo mismo i sasala'an-mo. ¹³Sanglit kon i da'inan klasi karni nga sakakan-ko i makapasala' si bugtu'-ko si pagtu'o, ga'i na ako angutro pagkakan gihapon sinan basi' ga'i namay liwat iya sapasala'-ko.

I Katungud-na si Adda Apostol
Roma 10:5-15; 2Cor 5:11-6:2; 1Tim 4:1-5

9 ¹I karuyag sidngun-ko ba' nga addangan ako nag'uripon si mga duda? Syimpri libri ako. Adda ako apostol ngan sakulawan-ko na si Jesus, i Paragdalum-ta kam. Ka'am i risulta-na si trabahu-ko pagpanginano si mga nagpandaluman-na si Paragdalom. ²Bisan kon ga'i

^u **8:7** Si Grikuhanon: *mga maluya a'a*, ngan i nagtukoy sinan i mga a'a nga kulang kata'o o ma'in ngani' kulang pagtapod si Kristo hasta nga ga'i mga iya agpakaprubito si mga kalibrihan-na bilang mga dadi'-na si Diyos. Hasta liwat si birsikulo 9-12. Kulawin si Roma kapitulo 14.

ako agkilala-na si ditangnga' mga a'a bilang apostol, sigurado ako nga apostol i pagkakilala-bi si ako! Misimo i mga kina'iya-bi i pangngilalahang si pagka'apostul-ko pagpanginano si mga nagpandaluman-na si Paragdalom.

³ Yayto i mga papasarumanun-ko si mga a'a magparapanhusgar si ako:
⁴ Ma'in ba' nga aniya' katungud-ko nga akakakan si tinarabahu'an-ko?

⁵ Ma'in ba' nga katungud-ko may pag'alla si adda magtutu'o nga sapabayal'-ko may si mga biyahi-ko pariho si ditangnga' mga apostol pati' si mga bugtu'-na si Ginu'o hasta ngani' liwat si Cefas?^v ⁶ O kami' ba' hamok si Bernabe i kinahanglan magtrabaho para si kalugaringon kami'?

⁷ Say ato sundaluha nga mismo iya i maggasto para si kalugaringun-na? Say ato magtanom ubasan nga ga'i amangan si buwa'-na kon amatgas?

Say ato mangngatamana nga gal'i ag'inom si gatas-na si mga inataman-na karniro? ⁸ Ma'in to hamok mga allingun-koy to tikang si kata'u-na si a'a, kundi' awinan to liwat kina'anda'an si Bala'od. ⁹ Yayto i maka'anna' si Bala'ud-na si Moises: "Dakam agbusali-bi i butakal-bi baka kon agpagi'ukbi to."^w Tara', i baka ba' hamok i nagpara'isip-na si Diyo? ¹⁰ Sigurado nga agpahalling iya sito para si kita kam, ma'in ba'? Ungod gayod nga nagsurat to para si kita kam, kay si pag'aradu-na si adda para'uma ngan si paggi'uk-na si adda manggigi'ok, kunta' dungan si pagtrabahu-na mga iya aniya' mga pagla'um-na nga agpakaprubitso si mga inani-na. ¹¹ Kon maniguro kami' siray pagsburak si espirituhanon mga liso anan si ka'am, ay kay ag'usa kam kon akapangko' may kami' dina si mga inanna'-bi? ¹² Kon aniya' katungud-na si ditangnga' pagpangko' sinan tikang si ka'am, ma'in ba' nga anmas pa kunta' i katungod kami' kuntra si mga iya?

Pero ga'i to aggamat kami' katungod. Lugod agti'os kami' si pala'in-la'in kasakitan para hamok a'ala' i maka'ulang si pag'aku'-bi si mahalap sumat mahi'unong si Kristo. ¹³ Sigurado nga agpaku'tanan kam nga i mga magpanarabaho ari si templo, ari may si templo agpangala' si mga pagkakan-na nga i karuyag sidngun-ko, nga i mga magpanirbi si altar, agpakapartihan may kon ay i mga nagpamahalad ari. ¹⁴ Si pariho pa'agi, agmando' may i Paragdalom nga i mga parapasamwak si mahalap sumat kunta' akakarawat may si pagkinabuhi'-na tikang si mahalap sumat.

¹⁵ Pero ga'i gayod ako aggamat bisan adda sito mga katungod. Ngan ga'i to liwat agsurat-ko tungod kay aniya' pagla'um-ko nga da'ito sito i binuhat-bi si ako si titakka mga allaw. Mas aruyag pa ako nga amatay kuntra kon aniya' magparapaminugad nga agparabullo' ako si pagpinugad nga ga'i ako agprubitso si ka'am. ¹⁶ Pero ga'i ako gihapon pwidi akapahambog si pagpasamwak-ko si mahalap sumat tungod kay nagspirit

^v 9:5 I Cefas, iya i makapariho si sagara'an-bi na aron, Pedro. Kulawin si Juan 1:42.

^w 9:9 Deut 25:4

ako pagpanginano si ubligasyun-ko. Papabidu'on gayod ako kon ga'i sapasamwak-ko i mahalap sumat! ¹⁷Kon aglugaring ako si pagpasamwak, aniya' primyu-ko. Pero kon ma'in to paglugaringun-ko, agtuman-ko hamok i katungdanan nagpatapod si ako. ¹⁸Kon sugad, aniya' ba' gihapon pinakaprimaryu-ko? Kon aniya' may dina, yayto hamok: Ga'i ako tigbayad si sapa'ambit-ko si pagparapasamwak-ko si mahalap sumat, ngan tungod sinan, ga'i aggamat-ko i katungud-ko bilang parapasamwak sito.

¹⁹Bisan kon libri ako a'a ngan gana' tagtawa' si ako, aghimu-ko i kalugaringun-ko nga magin uripun-na si kada addangan para i sabawa-ko pag'ako' si Kristo anakka si pinakamalabbat nga pwidi sabawa-ko. ²⁰Kon akahuwang ako si mga Hebro, ag'irug-ko i kabatasanan-na si mga Hebro para aniya' si mga iya nga sabawa-ko. Kon akahuwang ako si mga a'a nga nagdaluman-na si bala'od, ag'irug-ko i kabatasanan-na si mga nagdaluman-na si bala'od para aniya' si mga iya nga sabawa-ko, bisan si kamatu'uran, gana' gahum-na si bala'od pagdalom si ako. ²¹Kon akahuwang ako si mga a'a nga ga'i salabutan-na si bala'od, ag'irug-ko i kabatasanan-na sinan mga a'a para aniya' si mga iya nga sabawa-ko, bisan si kamatu'uran, ga'i ako akalibri si bala'ud-na si Diyos kundi' agdaluman-na ako si pama'agi-na si Kristo. ²²Kon akahuwang ako si mga a'a nga gana' kasiguruhan-na kon ay i tama' o ma'in,^x ag'irug-ko i kabatasanan-na sinan mga a'a para aniya' si mga iya nga sabawa-ko. Ag'irug-ko pirmi i kabatasanan-na si dimu'an mga sahuwangan-ko na mga ka'aha'an bugana' pa nga aniya' si mga iya satalwas-ko si bisan ay pa'agiha nga sahimu-ko. ²³Agbuhat-koy to dimu'an para abantog i mahalap sumat ngan basi' aka'ambit may ako si kahalap-na sito.

²⁴Sigurado nga agpakatu'anan kam nga si rurumba, palahi i dimu'an mga huwang, pero addangan hamok si mga iya i makakarawat si primyo. Sanglit palahi'a kam, sigon si pa'agi nga agpakakarawat kam si primyo. ²⁵Pwira sinan, i kada parapayahuya ag'agi gayod si maliyat ka'l'insayo. Agbuhat-nay to mga iya para agpakakarawat si kuruna nga ga'i ag'idad maliyat, pero agbuhat-tay to kam para akakarawat si kuruna nga gana' kapapara'un-na. ²⁶Kon sugad, i paglalahi-ko ma'in pariho si a'a nga gana' hamok punta-na. Ma'in ako pariho si buksingiro nga agparapuniti pero ga'i ata'o pag'igo' si kuntra-na. ²⁷Lugod, i nagparapuniti-ko dina, iya i kalugaringun-ko puho' para sadaluman-ko i mga karat'an ato basi' kahuman si pakaprubitsu-na si la'in si nagparapasamwak-ko, ga'i may kunta' ako apapinda si mga magpakahuwang nga tikarawat si primyo.

I mga Rilikayan-na si mga Mahaya Pagtapud-na

10 ¹Mga kabugtu'an si pagtu'o, aruyag ako nga agpaketayuran kam parti si mga kapapu'an-ta kam siray. Akalandungan mga iya

^x 9:22 Si Grikuhanon: *mga maluya a'a*, kulawin si hawud-na si pahina 450.

dimu'an si madakmol panganod ngan agpakabalatas si pagbukahan-na si kalawot. ²Pina'agi sinan mga hinabo' si panganod pati' si kalawot, day agpakabunyagan mga iya dimu'an pagpaki'adda si Moises. ³Agpamangan mga iya dimu'an si pariho espirituhanon karakanon, ⁴ngan agpanginom si pariho espirituhanon irimnon. Ahimoy nan kay agpanginom mga iya si buwahi' nga amulwang tikang si espirituhanon bato nga magparaburubungyod si mga iya, ngan yaynan bato, iya si Kristo. ⁵Pero bisan kon da'inan sinan, ga'i akapalipay si Diyos i katabbulan si mga iya, sanglit agkamaratay to ngan agwararak i mga bangkay-na ari si disyirto.

⁶Agkahirinabo' nan dimu'an basi' akabuwanan kita kam mga pananglitan basi' agpakalikay kita kam nga asindak si pala'in-la'in karat'an pariho si mga nagbuhat-na. ⁷Dakam abaraw si bisan ay nga day agdiyus-bi kay iyay nan i nagbuhat-na si ditangnga' si mga iya, pariho si maka'anna' si Kasuratan, "Aningkulo' i mga a'a ngan sigi hamok pamagusto si karakanay pati' si irinumay, katapos pamatunggo ngan sigi panayaw-sayaw nga makasisindak."^y ⁸Pero kunta' ga'i kita kam agparapamaki'ubay si bisan say hamok sasindakan-ta kay iyay nan i nagbuhat-na si ditangnga' si mga iya, ngan baynti tris mil i magkamaratay si mga iya si adda allaw hamok. ⁹Ngan kunta' ga'i liwat agparapurbaran-ta kam i Paragdalom si pagkadiyus-na kay iyay nan i nagbuhat-na si ditangnga' si mga iya, ngan agmatay-na mga iya si mga sawa. ¹⁰Ngan dakam liwat agparapanngurub-ngurob kay iyay nan i nagbuhat-na si ditangnga' si mga iya, ngan agpanmatay-na mga iya si paramatay anghel.

¹¹Agkahirinabo' to dimu'an si mga iya bilang mga halimbawa' ngan nagpasurat to dimu'an basi' agpakapada'anan kita kam nga mga allom pa si uras nga agtikatapit na i katupusan-na si mga panahon. ¹²Sanglit kon i pag'abat-mo nga masarig na kaw, agmatuha nga ga'i kaw abawa si tintasyon! ¹³Gana' ato tintasyon nga magparakukuyot si ka'aw kon ma'in hamok i ka'agsuban sa'abat-na si a'a. Ngan tangkod i Diyos. Ga'i iya agtugot nga tinintar kaw nga anubra si sa'agwanta-mo. Kundi' si pagkukusug-na si tintasyon, iya i mamuhan si ka'aw si kusog nga aka'agwanta kaw pati' si pa'agi nga akalibri kaw.

**I Mag'ampo' si mga Diyus-diyos Ga'i Aka'ampo' si Ginu'o
Buhat 15:29; Roma 14:1–15:4; 1Cor 8:1-13**

¹⁴Kon sugad mga hinigugma'-ko mga kumpaniya, agrarabunusa kam pagtalikot si pag'ampo' si mga diyus-diyos. ¹⁵Agpahalling-koy to si ka'am kay mga masarabutan may kam. Turutimbangu-bi daw mga allingun-koy to. ¹⁶Pinsaru-bi ngani' i kupa si pagpasalamat nga nagparabindisyunan-

^y 10:7 Exo 32:6

ta kam. Ma'in ba' pina'agi sito agsi'uru'arambitay kita kam si laha'-na si Kristo? Ngan pinsaru-bi liwat i pan nga nagturutarabbi'an-ta kam. Ma'in ba' pina'agi sito agsi'uru'arambitay kita kam si puhu'-na si Kristo? ¹⁷Tungod kay adda hamok bug'os i pan, bisan kon kalabbatan kita kam, ahimo kita kam adda hamok puho' tungod si adda bug'os pan nga nag'uru'arambitayan-ta kam.

¹⁸Kulawi-bi ngani' i mga a'a-na si Israel. Ma'in ba' nga agkarawat-na si Diyos i kapartihan-na si mga halad pina'agi si sakunsumu-na si api anan si altar? Kon sugad si pangarawat-na si a'a si mga mala'a, si kamatu'uran agsi'uru'arambitay mga iya si Diyos. ¹⁹Kon da'inan sinan, ay may i kalabtanana-sito si mga pagkakan nga human na nagpahalad si mga diyus-diyos? Aniya' ba' mga kapulsanan-na sito mga pagkakan? O ungod ba' nga aniya' mga diyos nga nag'irugan si mga diyus-diyus-na mga iya? ²⁰Gana' gad, kundi' i mga pagkakan nga nagpahalad-na si mga ga'i magpanutu'o Diyos, paray to si mga mara'at espirito, ma'in para si Diyos, ngan ga'i ako aruyag nga agsi'uru'arambitay kam si mga mara'at espirito. ²¹Ga'i kam pwidi maki'adda si kupa-na si Ginu'o kon padayon pa kam pagpaki'adda si kupa-na si mga mara'at espirito. Ga'i kaw pwidi patangka' si lamisa-na si Ginu'o katapos patangka' kaw liwat si lamisa-na si mga mara'at espirito. ²²Ay ba' nan klasiha mga inisipan? Ag'aghata' bi ba' i Ginu'o nga angabugho iya? Mas makusog ba' kam kuntra si iya?

I Pwidi Saprubitsuhan-na si mga Magpanutu'

²³Aniya' magpinugad nga, "Ma'in supak si bala'od i bisan ay," pero sumatan-ta kam, aniya' gihapon sinan nga ga'i akahalap si kamutangan-ta. "Ma'in supak si bala'od i bisan ay," pero sumatan-ta kam ma'in nga i dimu'an akapasarig si ka'aw. ²⁴Gana' kunta' ato a'a nga ag'anda' para si kalugaringun-na hamok kahalapan, kundi' para dina si kahalapan-na si la'in.

²⁵Amangana kam bisan ay karniha nagbaligya'an si mirkado nga gana' purupatilaway bisan kon ma'in kam sigurado kon singngay to tikang. ²⁶Kay aniya' maka'anna' si Kasuratan: "Tawa'-na si Ginu'o i kalibutan hasta i dimu'an kina'anda'an ato."^z

²⁷Kon aniya' si ka'am mangimbitar pagkakan nga ga'i agtutu'o, katapos aruyag kam pagbaya', amangana kam bisan ay i pinatulod si ka'am nga gana' purupatilaway bisan kon ma'in kam sigurado kon singngay to tikang. ²⁸Pero kon aniya' si ka'aw maminugad nga, "Tikang to pagkakan si nagpahalad si mga diyus-diyos," dakam amangan sinan para si kahalapan-na si magsumat ngan para ga'i ahimo sala' para si addangan nga gana' pa kasiguraduhan-na kon sala' ba' o ma'in. ²⁹I

^z 10:26 Salmo 24:1

karuyag sidngun-ko, tungod si pagduda-na sinan a'a, ma'in nga aniya' duda-mo. Gana' katungud-na si magduda pa paghusgar si ako parti si mga buhat-ko nga dati nagpatugut-na si Diyos. ³⁰Sanglit kon panno' ako si mga pagpasalamat si karakanon nagsaki'ambitan-ko, gana' rason nga apakara'at pa ako parti si kinakan nga dati na nagpasalamat-an-ko si Diyos.

³¹Sanglit bisan kaw amangan o anginom o bisa ay i binuhat-mo, buhaton nan dimu'an pagbuwan unra si Diyos. ³²Dakaw ag'ulangon i la'in pagtapit si Diyos, bisa kon Hebroy to, Griko o ma'in ngani' addangan to nga huwang si manniniripon pag'ampo'. ³³Irugubi ako nga maniguro pagpalipay kunta' si dimu'an si bisa ay sitwasyuna ngan ga'i agparapinsar si kalugaringun-ko kahalapan, kundi' i kahalapan-na dina si dimu'an, basi' bugana' pa nga agkasaralbar may mga iya.

11 ¹Irugubi i kalugaringun-ko, pariho si pag'irug-ko may si Kristo.

I Kabatasanan Pagpahalling-na si Manniniripon Pag'ampo'

²Agdayaw-ta kam kay agpara'intum-bi pirmi ako si dimu'an mga kiniwa-kiwa-bi ngan agpadayun-bi i mga turo' nga nagpapasa-ko si ka'am.

³Pwira pa liwat sinan, aruyag ako pagpaku'tan si ka'am nga i magtakulok si dimu'an mga lalla, iya si Kristo, ngan i magtakulok si kada danda, iya i lalla, ngan i magtakulok may si Kristo, iya i Diyos. ⁴Sanglit i kada lalla nga agpahalling si mga parangadyi'on o si makigpasumat-na si iya si Diyos nga tambon i takuluk-na, makammalo' to para si iya bilang takulok. ⁵Ngan i kada danda nga agpahalling si mga parangadyi'on o si makigpasumat-na si iya si Diyos nga gana' turutambunay, makammalo' to para si iya tungod si pagsiyu-na si magtakulok. Akapariho hamok i kamamalu'an-na kon nagkarisan iya. ⁶Kon ga'i agtambon i danda, kunta' agpaburog na hamok iya pariho si lalla. Ngan kon makammalo' to para si iya, iya pa ba' i pagpakaris, sanglit kunta' agtambon na hamok iya.

⁷Para namay si lalla, kunta' ga'i iya agtambon si takuluk-na tungod kay iya i hinimo irog si Diyos nga nagpaku'lwan si ka'angayan-na, pero i danda may i nagpaku'lwan si ka'angayan-na si lalla. ⁸Ada'inan nan kay ga'i nag'al' i lalla tikang si danda, kundi' i danda dina i nag'al' tikang si lalla. ⁹Ngan ga'i naghimo i lalla para si danda, kundi' i danda dina para si lalla. ¹⁰Tungod sinan pati' tungod si mga ka'anghelan, kunta' aniya' anan si takuluk-na si danda adda pangngilalahuan nga aniya' magdalom si iya.

¹¹Kundi' parti si kinabuhi'-ta kam nga agpaki'adda si Ginu'o, agkinahanglan-na si mga danda i mga lalla, ngan agkinahanglan-na may liwat si mga lalla i mga danda. ¹²Ungod nga naghimo i danda tikang si lalla, pero ungod may liwat nga i kada lalla a'allom tikang si danda. Kundi' i dimu'an puro agtikang si Diyos. ¹³Turutimbangu-bi daw kon

angay ba' para si danda nga gana' turutambunay kon agpahalling iya si Diyos si mga parangadyi'on? ¹⁴Ma'in ba' nga makammalo' para si lalla kon mahabog i barahibu-na? ¹⁵Pero kon i danda i mahabog barahibu-na, maka'angayan to gayod para si iya, kay nagpumwan nan barahibo para pannanambun-na. ¹⁶Ngan kon aniya' makidiskusyon mahi'unong sito, i saruman kami' hamok nga gana' na sakatu'an'an kami' la'in kabatasanan pwira sito, ngan iya liwat to hamok i nagpan'aku'-na si manniniripon pag'ampo' si bisañ singnga lugara.

I Kabatasanan Pagkakan Pag'intom si Ginu'o
Mateo 26:26-29; Markos 14:22-25; Lukas 22:17-20

¹⁷Ato si mga manunod to mga tugun-ko, gana' mga pagdayaw nga sakarawat-bi tikang si ako tungod kay i pagtiriripun-bi akabuwanan dina si ka'am karat'an labaw kuntra si kahalapan. ¹⁸Primiro, aniya' sapakalihan-ko nga kon agtiriripon kam kuno' bilang manniniripon pag'ampo', agrala'in-la'in kam grupo ngan aniya' pagtutuu'-ko nga ungod to. ¹⁹Ngan syimpri paluwa' i pagrala'in-la'in-bi basi' kinakulawan kon say gayod i mga nag'alagad-na si Diyos. ²⁰Kon agkatiriripon kam, ma'in i pagkakan pag'intom si Ginu'o i nagbuhat-bi ²¹kay balang addangan si ka'am agdadahulo pagkakan si balun-na ngan ga'i kam manguru'antahak, sanglit aniya' si mga kahuruwangan-bi nga linganto pa pero i ditangnga' may mga lango na dina. ²²Gana' ba' mga ruma'-bi nga pwidi sakakanan-bi pati' sa'irinuman-bi? O gana' ba' kwinta-na para si ka'am kon anra'at i pagkukulaw si bug'os manniniripon pag'ampo' huwang i pagpakamalo' si mga anggana'? Ay may sinan i sapahalling-ko nga agbuwan pagdayaw si ka'am? Syimpri gana'!

²³Intuman-ta kam gihapon nga i kabatasanan nagkarawat-ko tikang si Ginu'o ngan agpapasa-ko may si ka'am da'ito sito: Siray sangom ngan trarayduran na i Ginu'o Jesus, angaddo' iya adda bug'os pan ²⁴ngan agpasalamat si Diyos. Agturutabbi'-nay to dungan si pagpinugad, "Iyay to i puhi'-ko nga nagpatubyan para si ka'am. Irugu-bi to buhat basi' pirmi ako sa'intuman-bi." ²⁵Kahuman si panihapon, ag'addu'-na namay i kupa ngan pariho gihapon i nagbuhat-na. Aminugad iya, "Iyay to kupa i kasarigan si baha'o pa'agi-na si Diyos pagtapit si iya ngan ahimoy to pina'agi si laha'-ko. Irugu-bi to buhat basi' bisañ sumiran kam anginom, pirmi ako sa'intuman-bi." ²⁶Sanglit bisañ sumiran kam amangan sito pan ngan anginom sito kupa, agpahayag-bi i kamatayun-na si Ginu'o tubtob si pada'itu-na gihapon.

²⁷Kon sugad, bisañ say i mamangan si pan o manginom si kupa-na si Ginu'o nga ma'in hul'os i pag'aku'-na si katuyu'an-na, aniya' baratunun-na mismo si mahinabo' si puhi'-na pati' si laha'-na si Ginu'o. ²⁸Kinahanglan nga sakilala-na dahulo si a'a i kalugaringun-na myintras iya amangan

si pan pati' anginom si kupa. ²⁹Kay bisan say i magkakan ngan mag'inom nga ga'i angilala nga iyay nan i puhu'-na si Ginu'o, mismo iya i magpatok si kalugaringun-na si pamangan-na pati' si panginum-na. ³⁰Iyay nan i rason kon ay kay malabbat si ka'am i mga maluya pati' mga maburong, hasta nga amatay na i ditangnga'. ³¹Pero kon angilala kita si kalugaringun-ta, ga'i to sa'agihan-ta mga kastigo. ³²Kon agkastigu-na may kita dina si Ginu'o, aghimu-nay nan pagdisiplina si kita kam basi' ga'i kita kam agpakahuwang si kalibutanon mga a'a si uras nga patukan-na na mga iya si Diyos.

³³Sanglit mga kabugtu'an si pagtu'o, kon agtiriripon kam si pagkakan, ag'uru'arantahakaya kam. ³⁴Kon aniya' linganto si ka'am, kunta' amangan iya dahulo si ruma', basi' ma'in dina kastigo i katapusan-na si pagtiriripun-bi.

Mangno kon akapada'inan na ako si ka'am nan, sumat-ko i ditangnga' pa mga tugun-ko.

I mga Espirituhanon Abilidad
Roma 12:3-8; Efeso 4:7-13; 1Ped 4:10-11

12 ¹Mga kabugtu'an si pagtu'o, aruyag ako nga agpaku't-anan kam parti si mga espirituhanon abilidad nga ga'i sahimu-na si kalugaringun-ta. ²Agpaku't-anan kam si kamutangan-bi siray ngan ga'i pa kam agpanutu'o si Diyos. Sayod kam nga bisan ay urasa pwidi kam akadaluman hasta nga agkaguruyod kam pag'ampo' si mga ngula diyus-diyos. ³Sanglit sumatan-ta kam nga gana' naggiyahan-na si Espiritu-na si Diyos nga pwidi akapinugad, "Si Jesus i girara'ati nga angay akagaba'an," ngan gana' liwat nga pwidi akapinugad, "Paragdalom si Jesus," kon ga'i iya aggiyahan-na si Espirito Santo.

⁴Aniya' mga pala'in-la'in abilidad,^a pero adda hamok Espirito i magrigalo sinan. ⁵Aniya' mga pala'in-la'in nagpanirbihan, pero adda hamok Paragdalom i magpili' kon ay i pinanganinan-na si kada addangan. ⁶Aniya' mga pala'in-la'in risulta nga pamaguwa', pero adda hamok Diyos i magkiwa si kada addangan pagtuman sinan dimu'an.

⁷Sanglit kinakulawan anan si kada addangan i mga binuhatan-na si Espirito ngan agpumwan-nay to si Diyos para saprubitsuhan-na si dimu'an. ⁸Aniya' a'a nga agrigaluhan-na si Espirito si abilidad pagpahalling si mga madunong allingon, ngan si la'in namay i abilidad pagpa'ambit si kata'o pina'agi si pariho gihapon Espirito. ⁹Si la'in a'a namay, agbuwanan-nay to si abilidad pagpasarig si pagtutu'o, katapos si addangan ray namay i abilidad pagbulong, pina'agi si adda hamok

^a 12:4 Si Grikuhanon: *rigalo*, ngan i nagtukoy sinan i mga pala'in-la'in abilidad nagpumwan-na si Espirito Santo. Hasta liwat si birsikulo 7-11.

Espirito. ¹⁰ Si la'in namay agbuwan iya nga akapakulaw to mga pambahira gahom, katapos si la'in ray namay i pagpahalling si makigpasumat-na, i addangan namay akakarawat si abilidad pagkilala kon ay nan klasihha espirito, i addangan namay akapahalling si la'in linggwahi ngan i addangan namay akapasabot si mga kahulugan-na sito. ¹¹ Iyay nan dimu'an i trabahu-na si adda ngan pariho hamok Espirito, nga magtaltag sito mga abilidad si balang a'a sigon si katuyu'an-na.

Aniya' Adda Puh'o' Kundi' Pala'in-la'in Parti

¹² Adda bug'os i puh'o' bisan kon pala'in-la'in i parti-na. Ngan bisan kon malabbat mga iya agrala'in-la'in, agpurmay to gihapon adda bug'os puh'o'. Da'inan sinan i kamutangan-na si Kristo ¹³ kay ngan pagbunyag si kita kam dimu'an pina'agi si adda hamok Espirito agkahirimo kita kam adda puh'o'. Bisan Hebro o Griko, uripon o libri, day nagpama'inom kita kam dimu'an si adda hamok Espirito basi' alagtok si iya.

¹⁴ Tambahan-ko pa i pagpaklaro si kamutangan-bi nga ma'in hamok adda klasi i mga parti-na si puh'o' kundi' malabbat. ¹⁵ Halimbawa' kon aminugad i kitid, "Tungod kay ma'in may ako tamburo', ma'in ako huwang si puh'o'," ga'i nan akasalli' si kamatu'uran nga huwang iya si puh'o' tungod hamok si alabatan-na. ¹⁶ Ngan kon i talinga namay i maminugad, "Tungod kay ma'in may ako mata, ma'in ako huwang si puh'o," ga'i nan akasalli' si kamatu'uran nga huwang iya si puh'o' tungod hamok si alabatan-na. ¹⁷ Kon i bug'os puh'o' mata hamok, pinapa'i-na may pagpakali? Kon i bug'os puh'o' talinga hamok, pinapa'i-na may pagbaho? ¹⁸ Kundi' da'ito na gayod sito i kamutangan-na: Agpasintar-na si Diyos i mga pala'in-la'in parti si puh'o' kada adda sigon si dati planu-na. ¹⁹ Kon i dimu'an parti agparariho hamok klasi, gana' kina'anda'an puh'o'. ²⁰ Pero kay iya namay gayod, bisan kon pala'in-la'in mga iya klasi mga parti, agpurmay to gihapon adda hamok puh'o'.

²¹ Ma'in nan hamok iya, ga'i liwat pwidi akapinugad i mata si tamburo', "Ga'i kaw agkinahanglan-ko!" Ngan i takulok ga'i akapinugad si kitid, "Ga'i kaw agkinahanglan-ko!" ²² Kundi' i mga parti si puh'o' nga nagparapaminugad nga gana' kwinta-na, iya lugod dina i kinahanglanunta gayod. ²³ Ngan i mga parti nga si pag'abat-ta nga ursdayo hamok nagkukulawan, iya dina i nagbuwanan-ta si tukib pagpanginano. I mga parti namay nga ma'in angay papakulawon, iya i nagpaniguru-ta gayod nga ga'i mga iya akamalu'an. ²⁴ Kundi' ma'in naynan kinahanglan pa nagbuhat si mga parti si puhu'-ta nga mga maka'angayan nagkukulawan. Pero agpabiririyu'-na na si Diyos i mga parti si puh'o' ngan agbuwananna na si labaw pagpanginano i mga parti nga agkinahanglan sito. ²⁵ Agda'itu-nay to basi' ga'i agrala'in-la'in grupo i mga parti-na si puh'o', kundi' basi' agkaparariho i kada parti si mga isip-na pagpanginano si

balang addangan. ²⁶Kon aniya' nag'antus-na si adda parti, ag'antos sito i dimu'an ngan kon nagpanginano pahalap i adda parti, alipay sito i dimu'an.

²⁷Kon sugad intumu-bi nga ka'am i puhu'-na si Kristo, ngan i kada addangan si ka'am huwang si mga parti-na sito. ²⁸Tikang si kabug'usana si manniniripon pag'ampo', agpa'undong dahulo i Diyos mga apostol, i kaduwa i mga paragsumat, ngan i katallo i mga paragturo', katapos i mga magpakahimo si mga makagagahom binuhatan, i mga aniya'abilidad-na pagbulong, i mga aniya'abilidad-na pagbulig, i mga aniya'abilidad-na pagpuno', ngan i ultimo, i magpakapahalling si mga la'in linggwahi. ²⁹Ma'in nga i dimu'an puro apostol. Ma'in nga i dimu'an puro paragsumat. Ma'in nga i dimu'an puro paragturo'. Ga'i agpakahimo si makagagahom binuhatan i dimu'an. ³⁰Ma'in nga i dimu'an aniya'abilidad-na si pagbulong. Ma'in nga i dimu'an agpakapahalling si la'in linggwahi ngan ma'in liwat nga i dimu'an agpakapasabot si mga kahulugan-na sito. ³¹Pero kunta' agpanhandom kam nga aniya' magpakarigaluhan si ka'am si mga abilidad nga urog i kapulsanan-na.

I Diyusnon Gugma'

Juan 15:9-17; Roma 8:31-39; 1Juan 3:11-24; 4:7-21

Pwira pa sinan dimu'an, sumatan-ta kam ina'anto i pa'agi nga gilalabawi gayod.

13 ¹Bisan kon agpahalling ako si mga la'in linggwahi ngan hasta pa i pinahallingan-na si mga anghel, pero gana' sapakulaw-ko paghigugma', akapariho i pinahallingan-ko si hinagunghung-na si bumbo o ma'in ngani' si bagtingan nga nagparapayahuyahan hamok. ²Bisan kon nagrigaluhan ako si abilidad pagpahalling si makigpasumat-na si ako si Diyos, ngan sakatu'anan-ko i dimu'an mga tinagu'-na siray hasta pa i dimu'an kata'o, o bisan kon aniya' pagtu'u-ko nga pwidi akapalalin si mga kabubukiran, pero gana' sapakulaw-ko paghigugma', gana' pulus-na si kalugaringun-ko. ³Bisan kon pamumwan-ko si mga anggana' i dimu'an tawa'-ko ngan pa'intriga-ko pa i kinabuhi'-ko si Diyos si uras nga papabar'ugon na ako,^b pero gana' sapakulaw-ko paghigugma', gana' saprubitsuhan-ko tikang sinan.

⁴Mapinaturuson ngan daluman i maghigugma'. Ma'in awa'on, ma'in hambugiro ngan ma'in mahaya i dalum-na. ⁵Ga'i iya agpakamalo' si hinigugma'-na, ga'i iya agpara'isip si kalugaringun-na karuyag, ga'i iya hinanal'i asina, ngan ga'i iya aghumot kon akasala' to. ⁶Ga'i alipay i maghigugma' si mga baliko' buhat kundi' agrayhak iya kon i kamatu'uran

^b 13:3 I nagtukoy uras nga papabar'ugon, iya i kamutangan-na si addangan nga papabar'ugon tungod si ga'i pagdidiwaray si Kristo.

i nagsunud-na. ⁷Pirmi andam pag'ako' i maghigugma' si dimu'an nga ga'i sa'agwanta-na si hinigugma'-na, pirmi iya agtapod sito, aniya' pirmi pagla'um-na nga amuklat to ngan padayon i pag'ilub-na si bisan ay.

⁸Gana' katapusan-na si paghigugma'. Nagparapahalling pa i mga tigpasumat-na si Diyos, pero ma'in na pira pahuway to. Nagparapahalling pa i mga la'in linggwahi, pero ma'in na pira atapos to. Nagparapa'ambit pa i kata'o, pero ma'in na pira apara' to. ⁹Da'inan sinan i kamutangan kay i mga sata'uhan-ta i katunga' hamok ngan i makigpasumat-na si kita ma'in kumplito. ¹⁰Sanglit si panakka-na si kabug'usan-na sito dimu'an, iya na i uras nga ma'in na kinahanglanon i aniya' pangulangan-na. ¹¹Ngan dadi'-dadi' pa ako, i pagyawit-ko dinadi'-dadi', i paminsada-ko dinadi'-dadi', ngan i pagsantup-ko dinadi'-dadi' liwat. Pero ngan pag'i'idad-ko na, ag'ambanan-ko na i mga dinadi'-dadi'. ¹²Si pariho kamutangan, i espirituhanon samuklatan-ta ina'anto akapariho si sakulawan-ta si adda laparap ispiho, pero si titakka panahon ti'atubang kita mismo si Diyos. I pagkakilala-ta si iya ina'anto ma'in pa husto, pero si panakka-na sinan panahon, kumplito na gayod i pagkakilala-ta ngan amariho na si dati pagkakilala-na si Diyos si kada addangan si kita kam. ¹³Kundi' ina'anto, aniya' tallo nga padayon pa nagpulusan hasta si kahastahan: I pagtutu'o, i pagla'om, pati' i paghigugma' ngan i labaw si talloy to, iya i paghigugma'.

I mga Espirituhanon Pagpahalling

14 ¹I gugma' i hinimu'u-bi basihanhan, ngan aghanduma kam nga agpakarigaluhan kam si mga espirituhanonabilidad labihan na nga aniya' si ka'am makapahalling si makigpasumat-na si Diyos. ²Kay i a'a namay nga nagpapahalling-na si Espirito si la'in linggwahi, ga'i to agbagaw si a'a kundi' si Diyos dina. Si kamatu'uran, gana' si iya makasabot kay mismo i kalugaringun-na espirito i nag'agihan-na si sapahalling-na mga tinago' kamatu'uran. ³Pero i makapahalling si makigpasumat-na si Diyos, agbagaw dina si a'a para agpanarig i mga pagtu'u-na, agka'araghāt ngan agkarili'aw. ⁴I makapahalling si la'in linggwahi, akapasarig si kalugaringun-na hamok, pero i makapahalling si makigpasumat-na si Diyos akapasarig si bug'os manniniripon pag'ampo'. ⁵Mahaya i karuyag-ko nga puro kam agpakapahalling si la'in linggwahi, pero mas labaw i karuyag-ko nga aniya' si ka'am makapahalling si makigpasumat-na si Diyos. Mas mahaya i kapulisan-na sinan kuntra si pagpahalling si la'in linggwahi pwira na kon aniya' magpasabot sito nga sapulusan-na may si manniniripon pag'ampo'.

⁶Sanglit mga kabugtu'an si pagtu'o, gana' sabulig-ko si ka'am kon si pada'inan-ko si ka'am nan agpahalling hamok ako si la'in linggwahi, pwira kon aniya' saprubitsuhan-bi sito. I karuyag sidngun-ko, kon aniya' kamatu'uran nga nagpaku't-an-na si Diyos, o kon aniya' papa'ambiton

kata'o, o kon aniya' makigpasumat-na si Diyos o ma'in ngani' kon aniya' papaturu'on. ⁷Ay i mga pagla'um-bi sinan klasi mga pagpahalling? Bisan ngani' i mga gana' kinabuhi'-na pariho si plawta o si harpa nga agpanando, gana' makalanat si tunu-na kon ga'i agsunod i magtukar si tama' mga nuta. ⁸Ngan kon i mag'antan si byugol ga'i kinaklaraduhan nga i tukar-na bali' pag'andam si girra, gana' si mga sundalo i mamikyaw si mga armas-na. ⁹Pariho may si ka'am. Pinapa'i-na may pakalanat si a'a si mga nagparapahalling-bi kon gana' kahulugan-na sito? Pariho kaw hamok si magparabagaw si bariyo. ¹⁰Gana' duda nga bali labbat mga linggwahi si kalibutan, ngan i kada adda aniya' kahulugan-na. ¹¹Pero kon ga'i ako anabot si adda sito, dayuhan ako para si magpahalling ngan iya may liwat dayuhan para si ako. ¹²Da'inan may liwat sinan i kamutangan-bi. Tungod kay maniguro may kam nga agpaka'angkon si espirituhanonabilidad, kunta' i nagpuntuk-bi, iya nga agsangya anan si ka'am kon ay i makapasarig si manniniripon pag'ampo'.

¹³Sanglit tungod sinan, i a'a nga akapahalling si la'in linggwahi, kunta' amalako iya dahulo siabilidad pagpasabot si kahulugan-na sito. ¹⁴Kay kon da'inan sinan i pagbagaw-ko si Diyos, oho' gad agparadayaw i espiritu-ko pero gana' inala'an-na si inisipan-ko. ¹⁵Kon sugad, ay may i mahalap binuhat-ko? Si pagpakibagaw-ko si Diyos, agpahalling ako si mga magpangagi si espiritu-ko ngan agpahalling ako liwat si mga magpangagi si inisipan-ko. Pwira pa sinan, agkantahan-ko i Diyos si mga magpangagi si espiritu-ko ngan agkantahan-ko liwat i Diyos si mga magpangagi si inisipan-ko. ¹⁶Pero kon agparadayaw-bi i Diyos si mga magpangagi hamok si mga espiritu-bi, pinapa'i-na may si addangan pagsaruman "Amen" si mga pagpasalamat-bi, kon huwang iya si mga ga'i magpakatu'an-tu'anan kay ga'i may iya anabot si mga nagparayawit-bi? ¹⁷Tingali i mga pagpasalamat-bi si Diyos, iya gayod i angay, pero ga'i to akapasarig si addangan nan.

¹⁸Parti si pagpahalling si la'in linggwahi, agpasalamat ako si Diyos nga mas gara' ako sito kuntra si bisan say si ka'am. ¹⁹Pero kon ag'atubang ako si manniniripon pag'ampo', mas aruyag ako dina pagturo' pina'agi si lima hamok allingon nga kinasabutan, kuntra si dyis mil allingon si la'in linggwahi nga ga'i kinasabutan.

²⁰Mga kabugtu'an si pagtu'o, dakam na agpara'isip si mga dinadi'-dadi'nan. Kunta' agpakang'ignuranti kam pariho si dadi'-dadi' kon parti si mga karat'an, kundi' kon parti namay si mga inisipan-bi, pamatgasu-bi nan pariho si mga idaran nan na. ²¹Pariho si maka'anna' si Kasuratan:^c

"I mga a'a nga agpahalling si pambahira linggwahi
nga day allingun-na si mga dayuhan,

^c 14:21 Si Grikuhanon: *Bala'od*, pero agtukoy nan si kabug'usan-na si Kada'an Kasuratan.

mga iya i naggamit-ko si pagpahalling-ko sito mga a'a,
pero bisan kon agda'inan ako sinan,
ga'i pa gihapon ako agpamat'i'an-na mga iya,"^d lingun-na si
Paragdalom.

²²Kon sugad, kon aniya' si ka'am magpanutu'o magpahalling si la'in linggwahi, ahimoy to pangngilalahsan si langitnon kastigo para si mga magpadayon si ga'i pagtutu'o ngan ma'in to para si mga magpanutu'o. Kundi' kon agpahalling kam si makigpasumat-na si Diyos, ahimoy to pangngilalahsan si langitnon kasiguruhan para si mga magpanutu'o ngan ma'in to para si mga ga'i magpanutu'o.

²³Sanglit yayto i waydung-ko si ka'am. Kon aniya' pamasallod nga ga'i pa agpaketu'an-tu'an o ga'i pa agpanutu'o ari si lugar nga nagbiririyu'an-na si maniniripon pag'ampo' ngan satakkahan-nay to mga iya nga kada addangan puro agpamahalling si la'in linggwahi, syimpri agpaminugad mga iya nga mga kapay-kapay kam. ²⁴Pero ay daw kon aniya' pasallod nga i satakkahan-na dina i kada addangan agpahalling si makigpasumat-na si Diyos? Syimpri abawa iya si pag'ako' nga adda iya makasasala' tungod si dimu'an sabati'an-na. Mismo i mga allingun-bi i maghusgar si iya ²⁵ngan saklaruhan-na i mga tinagu'-na si inisipan-na. Tungod sinan, pa'akkom iya pag'ampo' si Diyos dungan i pagbusngal-na nga i Diyos awinan gayod aghuwang si ka'am.

I Angay Buhat Kon Agtiriripon Pag'ampo'

²⁶Kon sugad mga kabugtu'an si pagtu'o, ay may i mahalap buruhatunbi? Kon agtiriripon kam, aniya' anan si ka'am tigpakanta-na si Espirito Santo, aniya' namay tigpaturu'-na, aniya' namay tigpakatu'an-na kamatu'uran nga tikang si Diyos, aniya' namay tigpapahalling-na la'in linggwahi, o ma'in ngani' tigpasabut-na i kahulugan-na sito. Kinahanglan nga yayto dimu'anabilidad buhat-na si magpakakarawat sito pagpasarig si maniniripon pag'ampo'. ²⁷Sanglit kon aniya' tipahalling si la'in linggwahi kinahanglan duwangan hamok o ma'in ngani' tallungan i pinakamalabbat, nga agsa'uru'addanganay pagpahalling ngan kinahanglan aniya' makapasabot si kahulugan-na sito. ²⁸Kon gana' makapasabot, kinahanglan nga i tipahalling ga'i agpakuug-na atubang si maniniripon pag'ampo' kundi' hinay-hinay-na hamok i pagpakibagaw-na basi' i Diyos hamok i makapakali.

²⁹Kunta' duwangan o ma'in ngani' tallungan mga paragsumat-na si Diyos i magpahalling ngan i ditangnga' may i magbantay pagpasiguro nga puro tama' i karuyag sidngun-na. ³⁰Kon aniya' si mga magpaningkulo' i tipakatu'an kamatu'uran nga tikang si Diyos,

^d 14:21 Isa 28:11,12; Deut 28:49

kinahanglan pahuway i dati magparapahalling, ³¹ kay pwidi kam dimu'an mga paragsumat agsa'uru'addanganay pagpahalling si tigpasumat-na si Diyos si ka'am basi' agpaka'adal ngan agka'araghay i dimu'an magpanambong. ³² I mga paragsumat-na si Diyos i makadalom si mga kalugaringun-na espirito, ³³ kay i Diyus-ta kam ma'in i pu'un-na si saramok kundi' i pu'un-na dina si kamurayaw.

Parti namay si mga danda, kunta' angirog kam si kabatasanan-na si mga a'a nga nagtagama paghuwang si Diyos nga agtiriripon pag'ampo' si dimu'an lugar. ³⁴ Kinahanglan nga i mga danda ga'i agparayawit kon awinan mga iya aghuwang si manniniripon pag'ampo'. Ma'in tugot si mga iya i pagpahalling, kundi' kinahanglan hamok nga masinunuron mga iya kay iyay nan i maka'anna' si Bala'od. ³⁵ Kon aniya' mga iya papatilawun-na, kinahanglan mga iya amatilaw si mga alla-na ari si mga ruma'-na na, kay agbuwan gayod kamamalu'an si danda kon agparayawit nga awinan pa aghuwang si manniniripon pag'ampo'.

³⁶ I pagkagasi-bi ba' mga taga Corintoy nan nga tikang anan si ka'am i allingun-na si Diyos? O nga ka'am ba' liwat hamok i tinakkahan-na sinan allington? ³⁷ Kon aniya' si ka'am mag'isip nga paragsumat-na iya si Diyos o ma'in ngani' aniya' la'in sakarawat-na espirituhanonabilidad, kunta' ag'ako' iya atubang si ka'am nga mandu'-na si Ginu'o i mga nagsurat-ko pada'inan si ka'am. ³⁸ Kon ga'i iya sito akapanginano, dakam liwat si iya manginano.

³⁹ Sanglit mga kabugtu'an si pagtu'o, maniguruha kam pagpahalling si makigpasumat-na si Diyos ngan dakam agdiri' si pagpahalling si la'in linggwahi. ⁴⁰ Pero kinahanglan nga i dimu'an agbasar si makaruruyag ngan tuhay pama'agi.

I Kabanhaw-na si Kristo

15 ¹Mga kabugtu'an si pagtu'o, aruyag ako pagpa'intom si ka'am ina'anto i isi-na gayod si mahalap sumat nagpasamwak-ko si ka'am. Ag'aku'-bi to ngan ga'i na aburubantad i mga pagtu'u-bi. ²Agkataralwas na kam pina'agi sito mahalap sumat, kon padayon kam agtapod si allington nagparapasamwak-ko si ka'am, pwira na kon gana' dati kapulsanan-na si mga pagtu'u-bi.

³Sigurado nga agpaka'intom kam, kay kon ay i sakarawat-ko, iya may i nagpapasa-ko si ka'am nga pinaka'impurtanti: Nga si Kristo agpakamatay para si sala'-ta kam sigo si maka'anna' si Kasuratan, ⁴nga naglabbungan iya, nga nagbanhaw iya si katallo allaw sigo liwat si Kasuratan, ⁵nga agpakulaw iya si Pedro mangno si Dusi. ⁶Kahuman sinan, agpakulaw liwat iya si subra kinyintos si mga magbururugto' si pagtu'o nga agdururungan, ngan ka'agsuban si mga iya mga allom pa hasta ina'anto kundi' i ditangnga' may mga minatay na. ⁷Kahuman sinan

agpakulaw liwat iya si Santiago mangno si dimu'an mga apostol. ⁸ Ngan ako i pangultimo nagpakulaw-na, ako nga day a'allom si pagtu'o si uras nga gana' gayod manggasi.^e

⁹ Akapinugad ako sinan kay ako i gimiminusi si mga apostol nga ma'in ngani' angay nag'arunan apostol kay agparapamasakitan-ko i manniniripon pag'ampo'. ¹⁰ Pero tungod si mapinalangga'on pagpanginanu-na si Diyos, ahimo ako da'ito sito ina'anto, ngan yaynan nagpumwan-nay nan si ako ga'i akarag. Lugod, ako i maniguro pagtrabaho kuntra si mga iya dimu'an, pero si kamatu'uran gana' sinan matuman tungod si kalugaringun-ko kundi' tungod dina si mapinalangga'on pagpanginanu-na si Diyos nga atiya' si ako. ¹¹ Aw, gana' sapayan-na kon ako o mga iya i magpasamwak, i impurtanti dina nga iyay nan i nagparapasamwak kami' dimu'an ngan iya liwat i dati nagtutu'u-bi.

I Kabanhaw-na si Dimu'an

2Cor 5:1-10; 1Tes 4:13-5:3; 2Ped 3:1-18; Pgpk 20:11-21:5

¹² Tara' ay may kay ada'ituhay to dina sito? Kon nagparapasamwak na nga abanhaw si Kristo, kapa'i may kay aniya' pa gihapon si ka'am magparapaminugad nga gana' mabanhaw? ¹³ Kon gana' mabanhaw, kon sugad hasta si Kristo ga'i liwat abanhaw siray. ¹⁴ Ngan kon si Kristo ga'i abanhaw, gana' pulus-na si pagparapamasamwak kami' pa, ngan da'inan may liwat si mga pagtu'u-bi. ¹⁵ Ma'in nan hamok iya, hasta liwat kami' agkahirimo mga burubullo' mga tistigos hi'unong si Diyos kay kami' i magparapamatu'od hi'unong si iya nga agbanhaw-na si Kristo. Pero kon ungod may dina nga gana' mabanhaw, ga'i to abanhaw. ¹⁶ Utru-ko gihapon. Kon gana' mabanhaw, kon sugad hasta si Kristo ga'i liwat abanhaw siray. ¹⁷ Ngan kon ga'i abanhaw si Kristo, gana' pulus-na si mga pagtu'u-bi ngan aniya' pa baratunun-bi si mga sala'-bi. ¹⁸ Ngan yayray may magkamaratay ray na nga dati na ag'adda si Kristo, agpakabulag na si Diyos. ¹⁹ Kon i mga nagla'uman-ta kam tikang si pag'adda-ta si Kristo, sa'angkun-ta hamok si ina'anto uras nga allom pa kita, kita kam gayod i angay karalu'uyen subra si bisan say pa may aha'a.

²⁰ Pero kamatu'uran nga abanhaw si Kristo ngan tungod kay aniya' na makadahulo, aniya' liwat kasiguraduhan nga saprubitsuhan-nay to si mga magkamaratay na. ²¹ I karuyag sidngun-ko, nga tungod si addangan nga makadahulo pagsala', agkamaratay i dimu'an. Sanglit tungod namay si addangan nga makadahulo abanhaw, agkabaranhaw may i dimu'an. ²² Kay kon ay i kasiguraduhan nga maratayon i dimu'an

^e **15:8** Akapinugad si Pablo nga iya *day a'allom si pagtu'o si uras nga gana' gayod manggasi*, tungod si mga mara'at binuhatan-na myintras iya ahimo apostol.

tungod si sa'ambit-na mga iya si Adan, iya may liwat i kasiguraduhan nga arallumon i dimu'an tungod si sa'ambit-na mga iya si Kristo. ²³Pero atuman nan si tama' uras. Si Kristo i primiro makaprubitso, mangno si pagpada'itu-na, i mga a'a namay nga tawa'-na. ²⁴Kahuman sinan, iya na dayon i katapusan, i uras si pagpatubyan-na si pagkahadi'-na pada'iray si Diyos Tata' kahuman si pakabungkag-na si dimu'an maski a'a o espirito nga aniya' nagpamunu'an-na, nagpandaluman-na o gahom pag'inantan. ²⁵Ga'i to dahulo nagpatubyan si iya kay agkinahanglan si Kristo paghadi' tubtob nga sapama'ubus-na i dimu'an mga kuntra-na pa nga day pannungtungan-na. ²⁶I ultimo kuntra nga parara'on, iya i kamatayon, ²⁷kay i maka'anna' si Kasuratan da'ito sito, "Agpama'ubus-na i dimu'an nga day pannungtungan-na."^f Bisan kon i maka'anna' anan, "i dimu'an" syimpri klarado nga ma'in huwang sinan i Diyos kay iya dina i magpa'intriga si dimu'an si pagdalum-na si Kristo. ²⁸Sanglit si uras nga satuman-na nayto dimu'an, mismo i Dadi' i mama'intriga si kalugaringun-na si pagdalum-na si magpa'intriga may si dimu'an ari si iya, basi' i Diyos na i pu'un-na si dimu'an.

²⁹Pwira pa sinan, kon gana' mabanhaw, ay i sakumpli-na si mga a'a nga nagbunyagan para si mga magkamaratay na? Kon gana' namay hamok mabanhaw, ay kay agparapamabunyag payto mga a'a? ³⁰Ngan para may si kita kam, kapa'i may kay agparapakatalaw-ta kam i mga kalugaringunta si uras-uras. ³¹Mga kabugtu'an si pagtu'o, amatay ako balang allaw! Kamatu'uran nan gayod pariho si kamatu'uran-na si nag'abat-ko ina'anto tungod si sakarawat-ko unra tikang si pagpaki'adda-ta kam si Kristo Jesus, i Paragdalum-ta kam. ³²Ay i saprubitsuhan-ko tikang si pagpaki'away-ko siray si mga nagpaminugad nga mga ma'isog hayop^g ato si syudad Efeso? Gana'. Sanglit kon gana' mabanhaw, sunud-ta na kam hamok i parahallingon:

Amangan kita kam ngan agpanginom
tutal agkamaratay may kita kam asumo.^h

³³Dakam tigdaya' si a'a. Intumu-bi dina i parahallingon "I mara'at kahuruwangan akapirdi si mga mahalap pamatasan." ³⁴Bwiltahu-bi i mga mahalap inisipan-bi kay iya i kinahanglanon, ngan pamahuwaya na kam si pagparapakasala'. Aniya' anan huwang si ka'am nga ga'i pa bali' angilala si Diyos ngan kunta' angabat kam kamamalu'an si pagpinugad-ko sito.

I Puho' nga Abanhaw

³⁵Pero aniya' gihapon siguro mamatilaw, "Agpapa'i-na si Diyos pagbanhaw si a'a? Ngan ay may klasinha puho' i paluwa'?" ³⁶Isipu-bi daw

^f 15:27 Salmo 8:6 ^g 15:32 Ka'urugan i mag'isip nga i nagtukoy mama'isog hayop, iya i mga kuntra-na. Kulawin si 16:8-9. ^h 15:32 Isa 22:13

pahalap! Ma'in ba' nga bisan ay i pinasaburak-mo, ga'i nan anudok hasta ga'i arunot dahulo? ³⁷Kon agpasaburak kam, ma'in nga i andang na mahaya i nagpatanum-mo kundi' i lisu-na hamok sito, bisan kon lisu-nay to si trigo o bisa ay pa may lisuha. ³⁸Pero bisa ay i pinatanum-bi, i Diyos sito i magbuwan puhو' sigo si dati sapili'-na, ngan i kada klasi-na si liso aniya' mangangay para si iya. ³⁹Si pariho kamutangan, ga'i ag'adda klasi i isi-na si dimu'an mga puhو'. I isi-na si a'a la'in kuntra si mga hayop, ngan la'in to liwat kuntra si tawa'-na si mga manuk-manok ngan la'in namay liwat i isi-na si mga daying. ⁴⁰Agla'in liwat i mga puhو' nga langitnon pati' i kalibutanon, kay ga'i ag'adda klasi i ka'angayan-na si duway to. ⁴¹I ka'angayan-na si allaw la'in kuntra si bulan ngan la'in to liwat kuntra si tawa'-na si mga bitu'on. Bisan i mga bitu'on agrala'in-la'in i mga ka'angayan-na.

⁴²Da'inan sinan i kamutangan si pagkabanhaw. I puhو' nga naglabbunganⁱ aniya' karurunutun-na, pero si kabanhaw-na sito ga'i nayto arunot pa. ⁴³Si paglabbong gana' sito data-na, pero maka'angayan nayto si kabanhaw-na. Maluyay to si paglabbong, pero gamhanan nayto si kabanhaw-na. ⁴⁴Si paglabbong natural to hamok, pero espirituhanon nayto puhو' si kabanhaw-na.

Ngan kon ungod nga aniya' mga natural puhو' sigurado nga aniya' may liwat mga espirituhanon. ⁴⁵Pariho si maka'anna' si Kasuratan: "I primiro Adan, ahimo adda puhو' nga nagbuwanan kinabuhi,"^j pero i ultimo Adan, ahimo adda espirito nga magbuwan kinabuhi. ⁴⁶Ma'in i espirituhanon i makadahulo, kundi' i natural, mangno iya na dina i espirituhanon. ⁴⁷I primiro a'a naghimo tikang si gapu-gapu-na si kalibutan, kundi' i kaduwa a'a man langit dina. ⁴⁸Kon ay i pagka'a-na si addangan to nga naghimo tikang si gapu-gapu, iya may gihapon i dimu'an magpaka'ambit si kalibutanon kina'iya-na. Si pariho kamutangan kon ay namay i pagka'a-na si addangan man langit, iya may liwat gihapon i dimu'an magpaka'ambit si langitnon kina'iya-na. ⁴⁹Ngan kon ay i kasiguraduhan nga agpaka'irog kita kam si a'a nga naghimo tikang si gapu-gapu, iya may liwat i kasiguraduhan nga papa'irugon may liwat kita kam si a'a man langit.

⁵⁰Sanglit agsumatan-ta kam mga kabugtu'an si pagtu'o, nga i kalibutanon puhو' ga'i akabuwanan lugar si ginhadi'an-na si Diyos, ngan da'inan may liwat i aniya' karurunutun-na ga'i akaprubitso si mga gana' karurunutun-na ari. ⁵¹Tuninungi-bi to pahalap kay sumatan-ta kam si nagparatago' siray: Ga'i kita kam dimu'an agkamaratay pero puro agpakesalli'an i mga puhو'-ta kam, ⁵²ngan hintak nan hamok ahinabo', adda hamok pagpiruki, si pakabati' si trumpita nga sinaly si katupusan.

ⁱ 15:42 Si Grikuhanon: *i puhو' nga nagpatanom.* ^j 15:45 Gen 2:7

Kay si panandu-na sito, abanhaw i mga magkamaratay na ngan ga'i nayto agkarurunot pa, katapos kita kam dimu'an agpakesalli'an. ⁵³Ahimoy nan kay kinahanglan nagsalinan si gana' karurunutun-na i naghugkasan nga aniya' pa karurunutun-na, ngan nagsalinan si gana' kamatayun-na i naghugkasan nga aniya' pa kamatayun-na. ⁵⁴Sanglit si pakasalin si mga aniya' karurunutun-na si gana' karurunutun-na, ngan i aniya' kamatayun-na akasalinan may si gana' kamatayun-na, iya na i pakatuman-na si maka'anna' si Kasuratan:

Day makalublutan i gahum-na si kamatayon panambun-na si pagdarag'an.^k

⁵⁵Tara' kamatayon, singnga na i pagda'ug-mo?
Say pa may i mangabat si lara-mo?^l

⁵⁶Karuyag sidngon, aniya' hamok lara-na si kamatayon, kon ga'i pa apasaylo i sala', ngan aniya' hamok gahum-na si sala', kon nagdaluman pa i a'a si bala'od. ⁵⁷Pero bali haya i pagpasalamat-ta si Diyos! Agpanda'og kita kam pina'agi si Paragdalum-ta kam Jesu-Kristo.

⁵⁸Sanglit mga kabugtu'an si pagtu'o, pasarigu-bi i mga kalugaringunbi. Dakam tigbantad si bisan say. Padayunu-bi pirmi i trabaho nga nagpatu'in-na si Ginu'o si ka'am, kay agpakatu'anan may kam nga ga'i akarag i kabudlayan-bi tungod si pag'adda-bi si iya.

I Nagkulikta Amot para si Nagparapamasakitan

16 ¹Parti namay si kwarta nga sakulikta-bi para si mga a'a nga nagtagama paghuwang si Diyos, irugu-bi hamok i tugun-ko si manniniripon pag'ampo' si bisan singnga lugara ari si prubinsya Galacia. ²Kada anakka i Dumingo, tungod kay iya i primiro allaw si dumingga, kunta' aniya' na andang nagtagu'-bi^m nga angay kantidad tikang si pinaka'alluman-bi si kada addangan si ka'am. Tipunu-bi to andang basi' ma'in na kinahanglan nga agkulikta pa kam si panakka-ko. ³Katapos, kon anakka na ako anan, amabawa ako mga surat si mga a'a nag'alagarani-bi basi' apadungan agpabawa si amut-bi nga turulihan para si mga taga Jerusalem. ⁴Kon kinahanglanon may dina nga ako i pada'iray, huwangan-na na hamok ako mga iya.

I Planu-na si Pablo pati' i Makig'aleyun-na

⁵Pada'inan ako si ka'am nan kahuman si pahapit-ko si prubinsya Macedonia, kay iya may gayod i planu-ko nga pa'agi ari. ⁶Siguro maliyat-liyat i pag'istar-ko anan si ka'am nan ngan tingali ngani' i bug'os gayod tigtugnawon, basi' sabuligan-bi ako si mga biyahi-ko bisan

^k 15:54 Isa 25:8 ^l 15:55 Oseas 13:14 ^m 16:2 Aniya' na andang nagtago', basi' ga'i a'among paggasto si pangallaw-allaw i kuruliktahanon.

singnga ako pa'arop. ⁷Ga'i ako aruyag pagpakibagat si ka'am dahulo ina'anto nga pahapit hamok anan kali'-kali'. I pagla'um-ko dina nga agliyat i pagpakuwang-ko si ka'am kon tugutan-na may ako dina si Paragdalom. ⁸Pero ato hamok ako dahulo ag'istar si syudad Efeso tubtob si Pentecostes, ⁹basi' sasalingabut-ko i bali kapambihira sitwasyon nga malabbat i makapribitso si trabahu-ko, bisan kon malabbat liwat i mga manguntra si ako ato.

¹⁰Kon anakka na kas Timoteo si ka'am nan, pasiguruhu-bi nga ga'i iya nagla'inan si ka'am myintras nga aghururuwang kam, tungod kay agtrabaho iya para si Ginu'o pariho si ako. ¹¹Dakam anugot nga nagpakkalingas-lingasan hamok iya si mga kahuruwangan-bi. Pwira pa sinan, buligi-bi iya nga akapadayon si biyahi-na nga murayaw basi' tulos iya akabwilta ato si ako. Agparapanimulat kami' na iya hasta i mga kahuruwangan-na kabugtu'an si pagtu'o.

¹²Parti namay si bugtu'-ta kam Apolo, sigi-ko iya aguy-agoy nga pagpapada'inan si ka'am nan siray huwang si mga magpamada'irov ro. Kundi' hasta pa ina'anto, bali pa i pagdiri'-na pero tipada'inan iya kuno' kon aniya' na lugar-na.

¹³Sanglit agbantaya kam. Pamatgasu-bi i mga pagtu'u-bi. Agpaka'llaha kam ngan pasarigu-bi i mga inisipan-bi. ¹⁴Pakulawu-bi i paghigugma' si dimu'an nagbuhat-bi.

¹⁵Akatu'anan kam nga i bug'os pamilya-na si Estefanas i mga primiro magkabarawa si pagtu'o anan si prubinsya Acaya ngan agpamahalad-na i mga kalugaringun-na pagsirbi si mga a'a nga nagtagama paghuwang si Diyos. Makibagaw ako si ka'am mga kabugtu'an si pagtu'o, ¹⁶nga tigdaluma kam si da'inan klasi mga a'a hasta si bisan say pa nga pamahuwang si mga iya pagtrabaho ngan agpamabudlay gayod para sito. ¹⁷Alipay gayod ako si pakapada'itu-na kas Estefanas, Fortunato pati' si Acaico tungod kay mga iya i makapanginano si mga pangulangan-bi si ako, ¹⁸pati' mga iya i makapasagha' si kasing-kasing-ko ngan da'inan may liwat si tawa'-bi si pagpamalik-na mga iya anan. Pakulawu-bi i pag'aku'-bi si bisan say nga makapariho si mga iya.

I Ultimo mga Pangumusta

¹⁹Mangumusta si ka'am i manniniripon pag'ampo' si mga lugar to ato si prubinsya Asia. Mangumusta si ka'am kinasing-kasing kas Aquila pati' si Priscilaⁿ tungod si dati na pag'adda-bi si Ginu'o huwang i manniniripon pag'ampo' nga sigi bararagat si mga ruma'-na. ²⁰Mangumusta si ka'am i dimu'an mga kabugtu'an si pagtu'o ato. Gamitu-bi i sagrado pag'ururuk-urukay kon agbararagat kam.

ⁿ 16:19 Si Grikuhanon: *Prisca*, nga iya i anga'-na si Priscila. Kulawin si Buhat 18:2-3.

²¹ Ako si Pablo i mangumusta namay nga magsurat sito si kalugaringun-ko purma.

²² Kon aniya' nga ga'i aghigugma' si Ginu'o, akagaba'an iya. Pada'ituha na Ginu'o!^o

²³ Amalako kami' nga padayun-na si Paragdalom Jesus i mapinalangga'on pagpanginanu-na si ka'am.

²⁴ Karawatu-bi dimu'an i paghigugma'-ko tungod si dati na pag'adda-ta kam si Kristo Jesus. Amen.

^o **16:22** Si Hebruhanon: *Marana tha*. Iyay nan i bantugan parahallingon si magpanutu'o siray pag'alayon si Jesus nga tulos tuman-na i sa'ad-na pagpada'ito basi' sapabaya'-na mga iya pan langit. Kulawin si Pgpk 22:20.